

एन आई सी एशिया बैंक लिमिटेडको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली

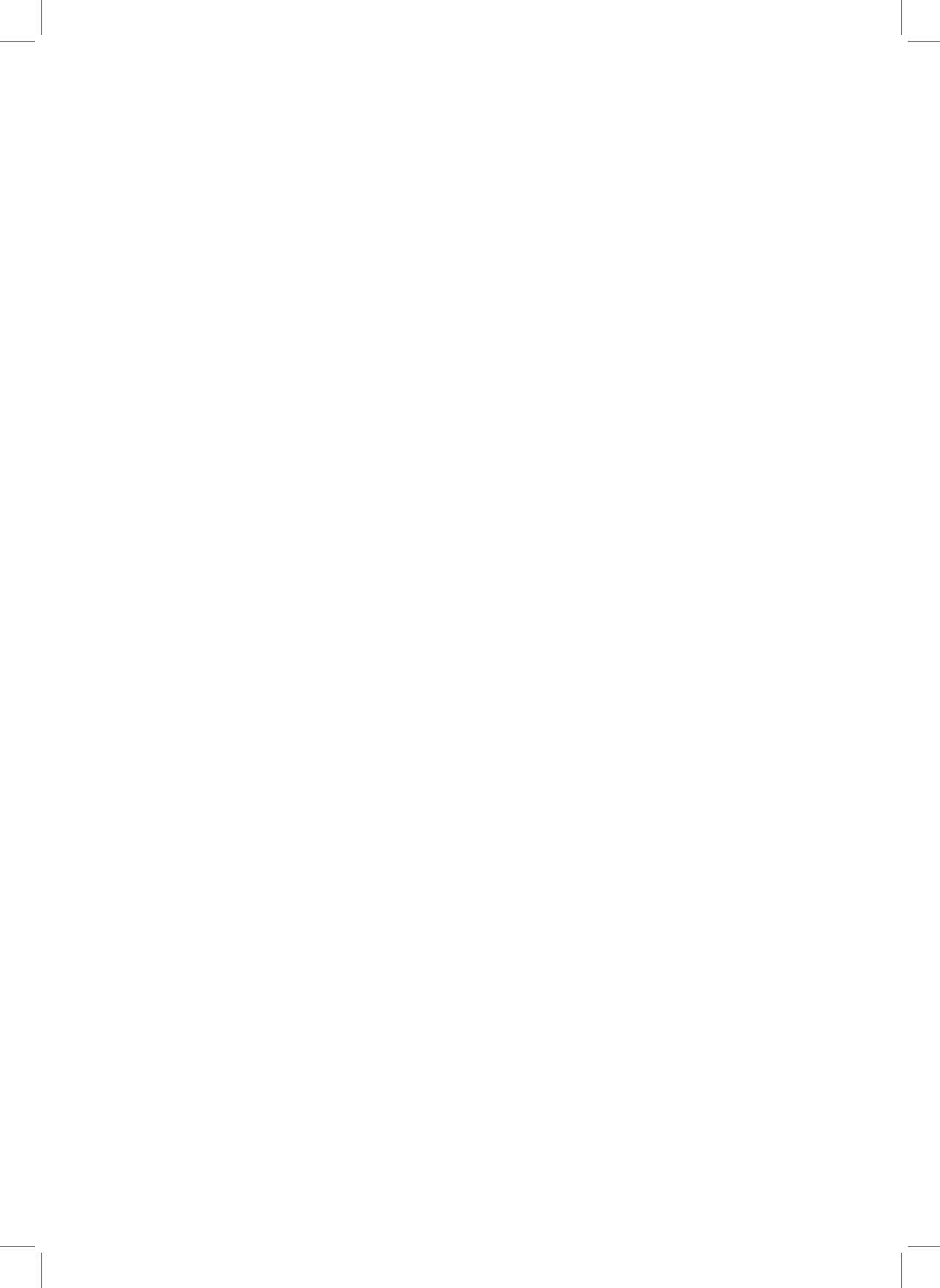
(गिति २०७०/०८/२९ मा सरपन्न बैंकको २३ ओं साधारण सभाबाट बैंकको प्रबन्धपत्र र नियमावलीमा
बाटो संशोधनलाई गिति २०७६/०९/०९ मा लेपाल राष्ट्र बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन
विभागबाट र गिति २०७७/०९/२० मा श्री करपनी राजिष्ठारको कार्यालयबाट र्सीकृति प्राप्त भएपरचात्
सो गिति सरगको र्सीकृत संशोधनहरु संलग्न गरिएको)

NIC ASIA
एन आई सी एशिया बैंक लि.

एन आई सी एशिया बैंक लिमिटेडको

प्रवन्धपत्र तथा नियमावली

**बैंक तथा वितीय संस्था सर्बबन्धी ऐन, २०७३ बमोजिम कारोबार गर्ने
कर्मपनी ऐन, २०७३ अन्तर्गत संस्थापित
(शेयरहरूमा सीमित दायित्व भएको)**

एन आई सी एशिया बैंक लिमिटेडको

प्रबन्धपत्र

१. कर्मपनीको नाम: यस कर्मपनीको नाम “एन आई सी एशिया बैंक लिमिटेड” रहेको छ, यसलाई अंग्रेजीमा NIC ASIA Bank Limited भनिनेछ । छोटकरीमा यसलाई एन आई सी एशिया बैंक (NIC ASIA Bank) र यसपाइ बैंक भनिनेछ ।

२. बैंकको रजिस्टर्ड (केन्द्रीय)कार्यालय रहने ठेगाना:

- (१) यस बैंकको रजिस्टर्ड (केन्द्रीय) कार्यालय काठमाडौं जिल्लाको काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. ११ थापाथली स्थित ठेड ठावर नेपालमा रहने छ, जसलाई नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति लिई तथा कर्मपनी रजिस्ट्रारको कार्यालयलाई पूर्वसुचना दिई अन्य ठाउँमा पनि सार्व सकिनेछ । रजिस्टर्ड कार्यालयले गर्ने काम कार्यवाही गर्नका लागि संचालक समितिले बैंकको कर्पोरिट अफिस वा अन्य कार्यालयलाई तोकन सरक्नेछ ।
- (२) यस बैंकको कारोबार गर्ने स्थान नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति अनुसार शार्खा, उपशाखा वा अन्य कार्यालय खोली नेपालिभाषा वा बाहिर रहनेछ ।

३. बैंकका मुख्य उद्देश्यहरू:

- १) नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सर्बबन्धी कानून, प्रचलित कर्मपनी सर्बबन्धी कानून तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधीनमा रही वितीय सेवा सर्ववन्धी व्यवसाय-कारोबार गर्ने यस बैंकका मुख्य उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम हुनेछन्:
- क) बैंकका निक्षेपकर्ता तथा शेयरधनीको हक हितको संरक्षण र सर्वबद्धन गर्दै सर्वसाधारणलाई जुनस्तरीय तथा भरपर्दो बैंकिङ/वितीय सेवा/सुविधा उपलब्ध गराउने,
- ख) कृषि, उद्योग, सेवा, ब्यापार तथा अन्य व्यवसायिक रूपले सरभाव्य देखिएका उत्पादनशील व्यवसायको स्थापना, बिकास, बिस्तार र क्षमता एवम् उत्पादकत्व बढ़ाविएका लागि आवश्यक वितीय साधन आन्तरिक तथा वाह्य स्रोतबाट जुटाई देशको औद्योगिक, व्यापारिक एवं कृषि क्षेत्रको विकासमा गतिशिलता ल्याउन सहयोग पुऱ्याउने,
- ग) राष्ट्रिय अर्थतन्त्रलाई सबल एवं सुदूढ बनाउनका लागि उपलब्ध शीप, श्रम तथा पूँजीलाई उचित परिचालन गरी ग्रामिण तथा शहरी क्षेत्रमा उत्पादन एवम् रोजगारीमुलक व्यवसायको स्थापना, सञ्चालन, विकास, विस्तार एवम् प्रबद्धन गर्ने कार्यको लागि आवश्यक वितीय साधन, प्राविधिक तथा व्यवस्थापकीय परामर्श सेवा, तालिम तथा प्रविधि उपलब्ध गराई गरिबी निवारणका लागि सक्रिय रूपमा संलग्न भई सहयोग पुऱ्याउने,
- घ) मुलुकमा छरिएर रहेको पूँजीलाई एकीकृत गरी संस्थागत लगानी तथा स्वस्थय

प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट वितीय मध्यस्थताको सेवा उपलब्ध गराउने ।

- ड) सामान्यतया माथि उल्लेखित कुनै पनि उद्देश्यहरु पूरा गर्दा आईपर्ने वा सोसँग सरबद्ध वा ती उद्देश्यहरु प्राप्तिका लागि उपयुक्त वा बैंकलाई लाभ हुने तथा प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानूनले बैंकले गर्नु हुने भनी तोकेका अन्य कुनै पनि कार्यहरु प्रारम्भ गर्ने, जिर्मा (अण्डरटेकिङ) लिने, सुप्रबन्ध गर्ने तथा संचालन गर्ने ।
- २) बैंकले उपदफा (१) बमोजिमको उद्देश्य प्रचलित कानून बमोजिम सरबन्धित निकायबाट अनुमति वा इजाजत प्राप्त गर्ने पर्ने भएमा सो प्राप्त गरी मात्र कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ३) उपदफा (१) मा उल्लिखित उद्देश्यको सरबन्धमा अनुमति वा इजाजत प्राप्त गरेको पन्थ दिनभित्र त्यस्तो अनुमति वा इजाजतपत्रको प्रतिलिपि कार्यालयमा पेश गरिने छ ।
- ४. बैंकको उद्देश्य प्राप्तिका लागि गरिने कामहरु:**
- यस बैंकले माथि दफा ३ बमोजिमको उद्देश्य हासिल गर्न प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून बमोजिम “क” वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको रूपमा रही प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून, प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानून तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधीनमा रही देहाच बमोजिमका कार्यहरु गर्न सक्नेछः
- क) ब्याज वा विना ब्याजमा निक्षेप स्वीकार गर्ने वा विभिन्न वितीय उपकरण मार्फत निक्षेप परिचालन गर्ने र तिनको भुक्तानी दिने ।
- ख) चल अचल जायजेथा वा सो सरबन्धी अधिकारपत्र, विनिमयपत्र, प्रतिज्ञापत्र वा शेयर वा डिवेन्चरको सुरक्षणमा वा नेपाल सरकार वा विदेशी सरकारको जमानत तथा जमानत भएको सुरक्षणमा वा आफुलाई मान्य हुने अन्य सुरक्षणमा नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनको अधीनमा रही कर्जातथा वितीय सुविधा/सेवा प्रदान गर्ने वा लगानी गर्ने । साथै राष्ट्र बैंकले समय समयमा तोकिदिए बमोजिम कर्जा तथा वितीय सुविधा/सेवा दिने ।
- ग) प्रचलित कानूनको अधीनमा रही विदेशी विनिमय कारोबार गर्ने ।
- घ) हायर पर्वेज, लिजिङ, हाउसिङ तथा सेवा व्यवसायका लागि कर्जा तथा अन्य वितीय सेवा/सुविधा प्रदान गर्ने ।
- ङ) नेपाल राष्ट्र बैंकले दिएको निर्देशनको अधीनमा रही नर्चेन्ट बैंकिङ कारोबार गर्ने ।
- च) परियोजना तथा हाइपोथिकेशन थितो राखी कर्जा दिने एवं सहवितीयकरणको आधारमा थितो विभाजन (पारिपासु) गर्ने गरी आपसमा भएको सरभौता अनुसार संयुक्त रूपमा हायर पर्वेज, हाइपोथिकेसन, लिजिङ, हाउसिङ तथा सेवा व्यवसायका लागि कर्जा दिने दिलाउन तथा अन्य वितीय सेवा/सुविधा प्रदान गर्ने ।
- छ) आफ्नो ग्राहकको तर्फबाट जमानतपत्र, प्रतितपत्र जारी गर्ने र सो वापत ग्राहकसँग आवश्यक शर्त गराउने, सुरक्षण लिने, निजको चल अचल सरपति थितोबन्धक लिने, आफुलाई मान्य हुने अन्य सुरक्षण लिने वा तेस्रो व्यक्तिको जेथा जमानत लिन र थितोबन्धक सुरक्षण लिएको सरपति प्राप्त गर्ने, धारण गर्ने तथा सो सरबन्धी अन्य कारोबार गर्ने ।
- ज) स्वदेशी वा विदेशी बैंक वा वितीय संस्थाको जमानतमा कर्जा वा अन्य वितीय सुविधा/सेवा दिने ।

- म्भ) प्रतितपत्र, विनिमयपत्र, प्रतिशापत्र, चेक, यात्रु चेक, ड्राफ्ट वा अन्य वित्तीय उपकरण निष्काशन गर्ने, स्वीकार गर्ने, भुक्तानी दिने, डिस्काउट गर्ने, फ्याक्टरिङ (Factoring) गर्ने वा खरिद बिक्री गर्ने ।
- ग) नेपाल राष्ट्र बैंकले दिएको निर्देशनको अधीनमा रही टेलिफोन, टेलेवस, फ्यावस, कम्प्युटर वा रयाउनेटिक टेप वा अन्य त्यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण वा साधनको माध्यमबाट निक्षेप लिने, भुक्तानी दिने, रकमान्तर गर्ने ।
- घ) विद्युतीय कारोबारको लागि नेपाल राष्ट्र बैंकले दिएको निर्देशनको अधीनमा रही ऋडिंग कार्ड, डेबिट कार्ड, चार्ज कार्ड, स्टोर्ड रयाल कार्ड, स्मार्ट कार्ड लगायतका अन्य वित्तीय उपकरणहरू जारी गर्ने, स्वीकार गर्ने, व्यवस्थापन गर्ने र सो सम्बन्धी कार्य गर्न एजेण्ट नियुक्त गर्ने ।
- ङ) अठोमेटेड टेलर मेशिन र क्यास डिस्पेन्सर मेशिन, प्वाइन्ट अफ सेल मेशिन वा अन्य विद्युतीय उपकरण वा साधनको माध्यमबाट निक्षेप लिने, भुक्तानी दिने र कर्जा तथा वित्तीय सुविधा/सेवा दिने ।
- ड) आफुले पत्याएका व्यक्ति वा संस्थालाई अधिविकर्ष कर्जा तथा अन्य वित्तीय सुविधा/सेवा दिने ।
- ढ) आपाकृत हाँ पाहिले नै धितो रही सकेको चल अचल सम्पत्तिको मूल्यले खामोसरमको रकम एकै पटक वा पटक पटक गरी कर्जा वा अन्य वित्तीय सुविधा सेवा दिने वा अन्य बैंक तथा वित्तीय संस्थामा धितो रहिसकेको चल अचल सम्पत्ति वा अन्य सुरक्षणको पुनः धितो वा पुनः सुरक्षणमा त्यरस्तो चल अचल सम्पत्ति वा सुरक्षणको मूल्यले खामोसरमको रकम एकै पटक वा पटक पटक गरी कर्जा वा अन्य वित्तीय सुविधा सेवा दिने ।
- ण) नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेको शर्तमा नेपाल राष्ट्र बैंकको एजेण्ट भई नेपाल सरकारको तर्फबाट सरकारी कारोबार लगायत अन्य कारोबार गर्ने ।
- त) नेपाल मित्र वा विटेशमा विनिमयपत्र, चेक, ड्राफ्ट वा अन्य वित्तीय उपकरणद्वारा रकम पठाउने, चलान गर्ने, प्राप्त गर्ने, संचालक समितिले तोकेको नापदण्डमित्र रही **Forward, Options, Swap, Futures** जस्ता विभिन्न डेरिवेटिभस (Derivatives) उपकरण सम्बन्धी कारोबारहरू गर्ने । सुन, चांदी, शेयर, डिबेचर, बण्ड आदि खरिद बिक्री गर्ने, शेयरको लाभांश तथा प्रतिशापत्र, डिवेन्चर, बण्ड आदिको ब्याज असुल उपर गर्ने ।
- थ) ग्राहकको निमित्त कमिशन एजेण्ट भई शेयर, डिबेचर वा अन्य सुरक्षणको जिम्मा लिने, खरिद बिक्री गरिदिने, शेयरको लाभांश, डिबेचर वा अन्य सुरक्षणको ब्याज आदि उठाईदिने र सो को लाभांश, मुनाफा वा ब्याज नेपाल अधिराज्यमित्र वा विटेशमा समेत पठाउने ।
- द) नेपाल सरकार वा नेपाल राष्ट्र बैंकले जारी गरेको ट्रेजरी विल, ऋणपत्र वा अन्य वित्तीय उपकरण खरीद बिक्री गर्ने वा सकार गर्ने ।
- घ) सेफ डिपोजिट भल्टको व्यवस्था गर्ने ।
- न) नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकिदिएको शर्तमा वासलात बाहिरको कारोबार गर्ने ।
- प) विपन्न वर्ग, न्यून आय भएका परिवार, दैवी प्रकोप पीडित तथा देशको कुनै क्षेत्रका बासिन्दाको आर्थिक उत्थानका लागि व्यक्तिगत वा सामूहिक जमानीमा राष्ट्र बैंकले तोके बमोजिमको रकम सम्म कर्जा दिने ।
- फ) आफु तथा अन्य बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा तथा वित्तीय सुविधा लिने ऋणी वा ग्राहकको

- विवरण, सुचना वा जानकारी नेपाल राष्ट्र बैंक वा नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेको कुनै संस्था वा कुनै बैंक तथा वितीय संस्था बीच लिने दिने ।
- ब) अन्य कुनै बैंक तथा वितीय संस्थाबाट आफ्नो ग्राहकलाई कर्जा तथा अन्य वितीय सुविधा/सेवा उपलब्ध गराउन जमानी बरने ।
- भ) नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकिदिएको सीमामित्र रही शेयर, नयाँ निष्काशन (फर्दर पब्लिक ईस्यू), डिबेन्चर, बण्ड, ऋणपत्र, बचतपत्र वा अन्य वितीय उपकरणको माध्यमबाट पूँजी परिचालन गर्ने ।
- म) आवश्यकता अनुसार नेपाल राष्ट्र बैंकबाट पुनर्कर्जा लिने वा अन्य इजाजतपत्र प्राप्त संस्था बाट/लाई कर्जा सुविधा लिनेदिने ।
- य) परियोजना स्थापना, संचालन र मूल्यांकन सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान, सर्वेक्षण, विश्लेषण, अनुगमन, निरीक्षण गर्ने गराउने तथा तालीम, परामर्श र अन्य जानकारी उपलब्ध गर्ने गराउने ।
- र) परियोजनाको प्रवर्द्धनका लागि नेपाल सरकार वा अन्य स्वदेशी वा विदेशी निकायबाट प्राप्त भएको रकम कर्जाको रूपमा प्रवाह गर्ने वा कर्जाको व्यवस्थापन गर्ने ।
- ल) कुनै व्यक्ति वा संस्थालाई कर्जा तथा अन्य वितीय सुविधा/सेवा दिना वा निजसंग कुनै कारोबार गर्दा आफ्नो हितको संरक्षणका लागि आवश्यकता अनुसार शर्त गराउने ।
- व) आफ्नो चल अचल जायजेथा धितो राखी वा नरारासी कर्जा तथा अन्य सुविधा/सेवा लिने ।
- श) नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन तथा सञ्चालक समितिले बनाएको विनियमको अधीनमा रही कर्जा अपलेखन गर्ने ।
- ष) आफ्नो जायजेथाको उपित प्रवन्ध वा बित्री गर्ने ।
- स) बचत परिचालनको निमित्त विभिन्न योजना संचालन गर्ने ।
- ह) बैंकबाट लिएको कर्जा तथा अन्य वितीय सुविधा जुन कामको निमित्त लिएको हो, सो काममा लगाएको ४/४१ अनुगमन गर्ने ।
- क्ष) आफ्नो कारोबार संचालनको ऋममा विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था, कर्मचारी तथा निकायीच आवश्यकता अनुसार आवश्यक सूचना तथा जानकारी आदानप्रदान गर्ने ।
- त्र) ट्रष्ट वा ट्रष्टीको काम गर्ने र ट्रष्ट वा ट्रष्टीको रूपमा प्राप्त गरेको सम्पत्तिको प्रवन्ध गर्ने ।
- ज) बैंक तथा अन्य प्रतिष्ठानहरूका कामदार/कर्मचारीहरूको कल्याण र हित तथा सो सम्बन्धी कामको लागि संचय कोष, उपदान कोष, निवृतिभरण कोष र अन्य आवश्यक वा उपयुक्त कोषहरूको स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्ने । साथै त्यस्तो कोषको व्यवस्थाका लागि आवश्यक सहजता प्रदान गर्ने ।
- कक) बैंकको काम कारोबार संचालनको लागि आवश्यक पर्ने वा उपयोगी वा लाभदायक हुन सक्ने खालको द्विपक्षीय वा बहुपक्षीय सरझौतामा सहभागी हुने ।
- कख) बैंकलाई आवश्यक भएमा नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति लिई बैंकको शेयर पूँजीमा विदेशी व्यक्ति, बैंक, वितीय संस्था वा संगठित संस्थालाई सहभागी गराउने ।
- कग) बैंकको प्रवन्ध र अन्य प्राविधिक सहयोगको लागि आवश्यक भएमा नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति लिई विदेशी बैंक, कर्मचारी, फर्म वा संस्थासँग प्राविधिक सेवा समझौता (टेक्निकल सर्विसेस एग्जेमेन्ट) गर्ने तथा आवश्यकता अनुसार प्राविधिक सहकार्य (टेक्निकल कोलाबरेशन) गर्ने ।

- ਕਥ) ਬੈਂਕਕੋ ਕਾਮ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੰਚਾਲਨ ਗਰੰਕੋ ਲਾਗਿ ਬੈਂਕ ਵਧਵਸਾਚ, ਵਧਵਸਥਾਪਨ, ਵਿਤ ਵਧਵਸਾਚ ਆਦਿ ਸਰਬਜਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਧਕਿ, ਸੰਸਥਾ, ਫਰੀ ਵਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਮੇਤਬਾਟ ਸਰਸਲਲਾਹ ਲਿਨੇ ਵਾ ਉਚਿਤ ਰੱਤਹੱਲਕੋ ਆਧਾਰਮਾ ਨੇਪਾਲ ਰਾ਷ਟ ਬੈਂਕਕੋ ਸ਼ੀਕੜਤਿ ਲਿਈ ਬੈਂਕਕੋ ਸੰਚਾਲਨ ਵਾ ਵਧਵਸਥਾਪਨਕੋ ਜਿਰਮਾ ਦਿਨੇ ।
- ਕਦ) ਬੈਂਕਲਾਈ ਆਵਖਚਕ ਮਣਕੋ ਮਾਲ ਸਾਮਾਨ, ਅਪਕਰਣ, ਮੇਸਿਨ ਔਜਾਰਹੁ ਆਯਾਤ ਗਰੰ, ਖਰੀਦ ਗਰੰ ਰ ਸਰਮਾਵ ਗਰੰ ।
- ਕਚ) ਬੈਂਕਕੋ ਪ੍ਰਯੋਜਨਕੋ ਲਾਗਿ ਚਲ ਅਚਲ ਸਰਮਤਿਹੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਰੰ, ਧਾਰਣ ਗਰੰ ਰ ਹਕ ਮੌਜਾ ਤਥਾ ਚਲਨ ਗਰੰ ।
- ਕਛ) ਬੈਂਕਕੋ ਲਾਗਿ ਆਵਖਚਕ ਪਰੰ ਸਵਾਰੀ ਸਾਧਨਹੁ ਖਰੀਦ ਗਰੰ, ਮਾਡਾਮਾ ਲਿਨੇ ਵਾ ਅਨ੍ਯ ਤਰੀਕਾਬਾਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਰੰ ।
- ਕਜ) ਬੈਂਕਕੋ ਆਵਖਚਕਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਲਲਾਹਕਾਰ, ਪਦਾਧਿਕਾਰੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਪਰਾਮਰੰਦਾਤਾ, ਲੇਜਾ ਪਰੀਕਾਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਲਾਹਕਾਰਕੋ ਨਿਯੁਕਿ ਗਰੰ ਰ ਤਨੀਹੁ ਕੋ ਪਾਇਸ਼ਮਿਕ ਰ ਸੁਵਿਧਾਕੋ ਵਧਵਸਥਾ ਗਰੰ ।
- ਕਖ) ਬੈਂਕਕੋ ਸੰਸਥਾਪਨਾ ਗਰੰਦਾ ਲਾਗੇਕੋ ਰ ਅਨ੍ਯ ਪ੍ਰਾਰਥਿਭਕ ਖਰੰਹੁ ਵਧਹੋਰੰ ।
- ਕਕ) ਬੈਂਕਕੋ ਸੰਸਥਾਪਨ, ਸੰਚਾਲਨ, ਵਧਵਸਥਾਪਨ ਤਥਾ ਵਧਵਸਾਚ ਪ੍ਰਵਰਦ਼ਨਕਾ ਲਾਗਿ ਆਵਖਚਕ ਖਰੰ ਗਰੰ, ਸ਼ੁਲਕ ਤਿਰੰ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਲਗਾਚਤਕਾ ਵਿਮਿਨਨ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਚਮਬਾਟ ਬੈਂਕਕੋ ਵਿਜਾਪਨ ਤਥਾ ਪ੍ਰਚਾਰਪ੍ਰਸਾਰ ਗਰੰ ਰ ਸੋ ਵਾਪਤ ਖਰੰ ਗਰੰ । ਅਧਾਰ, ਚਿਤ੍ਰ ਆਦਿ ਸਿਕਨਕੋ ਮਾਧਚਮਬਾਟ ਬੈਂਕਕਾ ਤਪਾਦਨਹੁ ਕੋ ਪ੍ਰਵਰਦ਼ਨ, ਵਿਜਾਪਨ, ਪ੍ਰਚਾਰਪ੍ਰਸਾਰ ਗਰੰ ਰ ਸੋ ਵਾਪਤ ਖਰੰ ਗਰੰ ।
- ਕਠ) ਸਾਮਾਜਿਕ ਦਾਖਿਤਵ ਨਿਰਵਾਹ ਗਰੰਦਾ ਗਰੀਬ ਤਥਾ ਜੋਹੇਨਦਾਰ ਵਿਧਾਰੰਤਿਲਾਈ ਛਾਤਰਬੂਤਿ ਤਥਾ ਅਸਹਾਯ, ਅਨਾਥ, ਉਤਪੀਡਿਤ, ਅਸ਼ਕਤ ਵਧਕਿ, ਵਿਪਨ ਵਰਗ, ਪਿਛਡਿਏਕਾ ਸਮੂਹਕਾ ਵਧਕਿਕੋ ਉਤਥਾਨਕਾ ਲਾਗਿ ਸਹਯੋਗ ਗਰੰ ਤਥਾ ਵਿਮਿਨਨ ਸੰਘ ਸੰਸਥਾਲਾਈ ਚਨਦਾ, ਅਧਾਰ ਤਥਾ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਯਤਾ ਦਿਨੇ ਰ/ਵਾ ਸੋ ਪ੍ਰਯੋਜਨਕਾ ਲਾਗਿ ਸਵਤਨਤ ਗੈਰ ਨਾਫਾਮੂਲਕ ਸਾਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦਰਤਾ ਗਰੀ ਉਪਰ੍ਯੁਕ ਕਾਰੰਗਮਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿਨੇ ਤਥਾ ਅਨ੍ਯ ਵਧਕਿ/ਸੰਸਥਾਹੁ ਸੱਗ ਸਹਕਾਰ੍ਯ ਗਰੰ ।
- ਕਕ) ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨਕੋ ਅਧੀਨਮਾ ਰਹੀ ਬੈਂਕਕੋ ਕਾਰ੍ਯ ਸੰਚਾਲਨ ਰ ਹਿਤਕੋ ਪ੍ਰਵਰਦ਼ਨਕੋ ਲਾਗਿ ਜਨਸਰਮਕ ਅਮਿਕੂਦਿ ਗਰੰ ਰ ਸੋਕੋ ਲਾਗਿ ਆਵਖਚਕ ਖਰੰ ਵਧਹੋਰੰ ਰ ਰਾਇਕ, ਅਨਤਰਾਲਿਕ, ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਤਥਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੰਘ ਸੰਸਥਾਹੁ ਸੱਗ ਪਤ੍ਰਾਚਾਰ ਗਰੰ, ਸਰਮਕ ਸਥਾਪਨਾ ਗਰੰ, ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਤਥਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੈਂਕ ਤਥਾ ਵਿਤੀਅ ਸੰਸਥਾਹੁ ਬਾਟ ਋ਣ ਲਿਨੇ ।
- ਕਦ) ਬੈਂਕ ਸੰਚਾਲਨਕੋ ਲਾਗਿ ਆਵਖਚਕ ਪਰੰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤਥਾ ਕਾਮਦਾਰਹੁ ਨਿਯੁਕਤ ਗਰੰ ।
- ਕਠ) ਕਰਮਚਾਰੀ ਤਥਾ ਕਾਮਦਾਰਹੁ ਕੋ ਨਿਯੁਕਤ, ਸਰੂਵਾ, ਵਹਨਾ, ਤਲਬ ਮਤਾ, ਸੁਵਿਧਾ, ਕਾਰੰਲਿਅ ਕਾਮ ਕਾਰਵਾਹੀ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤ ਸਰਬਜਨੀ ਨੀਤਿ ਨਿਯਮ ਲਾਗੁ ਗਰੰ ।
- ਕਣ) ਬੈਂਕਕੋ ਤਫ਼ਬਾਟ ਨਾਲਿਖ ਤਜਰੂ ਗਰੰ, ਪ੍ਰਤਿਵਾਦ ਗਰੰ, ਬਹਸ਼ਪੈਰਵੀ ਗਰੰ ਗਰਾਤਨੇ, ਪ੍ਰਤਿਰਕਾ ਗਰੰ, ਮਿਲਾਪਤ ਗਰੰ, ਪਰਿਤਾਗ ਗਰੰ ਰ ਬੈਂਕਕੋ ਋ਣ ਅਸੁਲ ਅਧਰ ਗਰੰ, ਦਾਰੀ ਵਾ ਮਾਗਹੁ ਪੂਰਾ ਗਰੰ ।
- ਕਤ) ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਬੈਂਕ ਤਥਾ ਵਿਤੀਅ ਸੰਸਥਾ ਸਰਬਜਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤਥਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨਕੋ ਅਧੀਨਮਾ ਰਹੀ ਆਵਖਚਕ ਮਣਨਾ ਆਫ਼ਨੋ ਰੋਚਕ ਆਫ਼ਨੋ ਰਾਖੇ ਗਰੰ ।
- ਕਥ) ਨੇਪਾਲ ਰਾ਷ਟ ਬੈਂਕਲੇ ਤੋਕੋਕੇ ਅਨ੍ਯ ਕਾਮ ਗਰੰ ਤਥਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨਕੋ ਅਧੀਨਮਾ ਰਹੀ ਆਫ਼ਨੋ ਤਵੇਖ ਪੁਰਿਕਾ ਲਾਗਿ ਗਰੂ ਪਰੰ ਆਵਖਚਕ ਅਨ੍ਯ ਕਾਮ ਕਾਰੋਬਾਰਹੁ ਗਰੰ ।
- ਕਦ) ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨਕੋ ਅਧੀਨਮਾ ਰਹੀ ਨਿਜੀਵਨ ਤਥਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਅਮਿਕਤਾਕੀ ਰੂਪਮਾ ਕਾਮ

जार्ने, Bancassurance तथा बीमा कर्मपनीहरुद्वारा जारी गरिएको बीमालेख वितरण सरबन्धी कार्य गर्ने ।

- कथ) नेपाल राष्ट्र बैंकको पूर्वसिवकृति लिई विदेशमा विदेशी बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरलाई पूँजीगत लगानी नहुने जारी गैरि कोषमा आधारित विभिन्न प्राविधिक सेवा (Technical Service) प्रदान गर्ने ।
- कन) माथि उल्लेखित उद्देश्य प्राप्तिको निमित प्रचलित कानून बमोजिम नेपाल राष्ट्र बैंक र/वा सरबन्धित निकायको स्वीकृति लिई बैंकको पुर्ण वा आंशिक स्वामित्वमा वा संयुक्त लगानीमा नेपाल भित्र वा विदेशमा कुरैपनि सहायक कर्मपनी र सोको शास्त्र, उपशास्त्र, सम्पर्क कार्यालय खोल्ने ।
- कप) सामुहिक कोष तथा एकात्मक बचत योजनाहरुको प्रायोजन गर्ने, व्यवस्था गर्ने तथा जारी गर्ने ।
- कफ) एक वा अनेक बैंकहरु वा वित्तीय संस्थाहरुको मार्फत् वा संयुक्त मई वा सिई स्टकहरु, शेयरहरु, बण्डहरु, डिबेन्चरहरु प्रत्याभुति (अण्डरराईट) गर्ने व्यवस्था गर्ने र वितरण गर्ने ।
- कब) विदेशी बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा लगानी गर्ने र त्यस्ता संस्थाको शेयर खरीद गर्ने ।
- कभ) बैंकको सहायक कर्मपनीको रुपमा लघुवित-वित्तीय संस्था स्थापना गरी लघुवित कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- कम) प्रचलित कानून बमोजिम आवश्यक स्वीकृति लिई बैंकले आवश्यकता अनुसार “घ” वर्गको लघुवित सहायक कर्मपनी र मर्चेन्ट बैंकिङ सरबन्धी कार्य गर्ने सहायक कर्मपनी स्थापना गर्न सक्नेछ ।
- कथ) बैंकले प्रचलित कानून बमोजिमको प्रक्रिया पुरा गरी नियामक निकायहरुको स्वीकृति लिई आफ्ना ग्राहकहरुको लागि मात्र बीमा सरबन्धी व्यवसाय गर्न सक्नेछ ।
- कश) बैंकले आवश्यकता अनुसार सहायक कर्मपनी स्थापना गरी प्रचलित कानून बमोजिम आवश्यक स्वीकृति लिई धितोपत्र व्यवसायी/ धितोपत्र दलाल सरबन्धी कार्य गर्न सक्नेछ ।
- कष) बैंकले विद्युतीय उपकरण वा साधनको माध्यमबाट निष्क्रिय स्वीकार गर्ने, भुक्तानी दिने, लैनदेन गर्ने, मध्यस्थताको काम गर्ने र रकमान्तर गर्ने ।
- कस) बैंकले प्रचलित कर्जा अपलेखन विनियमावलीको अधिनमा रही कर्जा अपलेखन गर्ने ।
- कह) बैंकले प्रचलित कानून बमोजिम दुई वा दुई भन्दा बढी व्यक्तिहरुबीच हुने कुनै कार्य बापत तिर्नु बुझाउनु वा लिनु पर्ने रकम उक्त काम भएपछि भुक्तानी लिने दिने व्यवस्था गर्न दुई पक्षको सहमतिमा जमानी बस्ने ।

५. बैंकको पूँजीको संरचना:

- १) बैंकको अधिकृत पूँजी रु.११,५७,००,००,०००/- (अक्षरेपि एघार अर्ब सन्ताउन करोड मात्र) हुनेछ । उक्त पूँजीलाई रु. १०० का दरको ११,५७,००,००० (अक्षरेपि एघार करोड सन्ताउन लाख मात्र) किता साधारण शेयरमा विभाजन गरिने छ ।
- २) बैंकको जारी पूँजी रु. ११,५६,८०,०५,३६६,१०० (अक्षरेपि एघार अर्ब छपन करोड चालिस लाख

- પાઁચ હજાર તીન સય છૈસટ્રી માત્ર) હુનેછ . સો પુંજીલાઇ રુ. ૧૦૦ કો દરકા ૧૧,૫૬,૮૦,૦૫૩ (એધાર
કરોડ છેફન લાખ ચાલીસ હજાર ત્રિપન્ન માત્ર) કિતા સાધારણ શેયરમા વિભાજન ગારિષકો છે .
- ૩) બૈંકકો ચુક્તા પુંજી રુ. ૧૧,૫૬,૮૦,૦૫,૩૬૬ ૧૦૦ (અક્ષરેપિ એધાર અર્બ છેફન કરોડ ચાલિસ લાખ
પાઁચ હજાર તીન સય છૈસટ્રી માત્ર) હુનેછ . સો પુંજીલાઇ રુ. ૧૦૦ કો દરકા ૧૧,૫૬,૮૦,૦૫૩ (એધાર
કરોડ છેફન લાખ ચાલીસ હજાર ત્રિપન્ન માત્ર) કિતા સાધારણ શેયરમા વિભાજન ગારિષકો છે .
- ૪) બૈંકકો જારી પુંજીકો સ્વામિત્વકો અનુપાત નિર્માનુસાર હુનેછ :-
ક) સમૂહ “ક” કા સંસ્થાપક શેયરધનીહરુકો ૫૧ પ્રતિશત .
રૂ) સમૂહ “રૂ” કા સાર્વજનિક રૂપમા બિત્રી ગારિને શેયરધનીહરુકો ૪૯ પ્રતિશત . ચયસ
સમૂહકા લાગ્નિ છુદ્યાઈષકો શેયર મદ્દેબાટ બઢીમા ૫ પ્રતિશતસરમ શેયર બૈંકકા
કર્મચારીલાઇ છુદ્યાઈ સર્વચાલક સમિતિકો નિર્ણય બમોજિમ બિત્રી વિતરણ ગર્ની સકિનેછ .
- ૫) જુન સમૂહબાટ શેયર નામસારી વા ખરીદ ગારેકો હો, સો ખરીદ વા નામસારી ગર્ની ત્યક્તિ વા સંસ્થા
પણ સોન્હી સમૂહમા સમાવેશ હુનેછ .
- ૬) ઉપદફા (૪) બમોજિમકો શેયરકો સ્વામિત્વકો અનુપાતમા વા શેયર પુંજીમા થાપદ ગર્નુ પરેમા
નેપાલ રાષ્ટ્ર બૈંકકો પૂર્વ સ્વીકૃતિ લિર્ડ પ્રચલિત કરુંની સરબનંધી કાનૂન તથા પ્રચલિત બૈંક
તથા વિતીય સંસ્થા સરબનંધી કાનૂનકો અધીનમા રહી બૈંકલે આફ્ઝો પુંજી તથા સ્વામિત્વકો
સંરચનામા હેરફેર ગર્ની સવનેછ .
- ૭) નેપાલ રાષ્ટ્ર બૈંકલે પુંજી બઠાઉંનકા લાગ્નિ બૈંકલાઇ નિર્દેશન દિએમા સો નિર્દેશન બમોજિમ પ્રચલિત
કાનૂનકો અધીનમા રહી બૈંકલે આફ્ઝો પુંજી બઠાઉનુ પર્ણેછ .

૬. બૈંકકો શેયરકો કિસિમ:

ચયસ બૈંકકો શેયરકો કિસિમ દેહાય બમોજિમ હુનેછ:

- ક) તત્કાલકા લાગ્નિ બૈંકકા સબૈ શેયરહરુ સાધારણ શેયરહરુ હુન્ન . ભવિષ્યમા પુંજીકો આવર્શ્યકતા
તથા સો કો પર્યાપ્તિતાકા આધારમા પ્રચલિત કાનૂન બમોજિમ સાધારણ સમામા પ્રસ્તાવ પારિત ગર્ની
નેપાલ રાષ્ટ્ર બૈંકકો સ્વીકૃતિ લિર્ડ ફિર્તા હુને (રિડિમેવલ), ફિર્તા નહુને (ઇરિડિમેવલ) તથા અન્ય
પ્રકારકા શેયરહરુ બૈંકલે જારી ગર્ની સવનેછ .
- રૂ) અગ્રાધિકાર શેયર લગાયત અન્ય કુનૈ પણ શેયરકો સંસ્થા, પ્રતિશેયરકો ગૂલ્યા, ત્યસ્તા
શેયરધનીકો હક અધિકાર સરબનંધી ત્યવરસ્થા તથા ચર્ચા શેયર સરબનંધી અન્ય ત્યવરસ્થા
પ્રચલિત કાનૂન એવ નેપાલ રાષ્ટ્ર બૈંકકો નિર્દેશનકો અધીનમા રહી બૈંકલે નિર્ધારણ ગર્નેછ .
- ગ) બૈંકલે ભવિષ્યમા આવર્શ્યકતા અનુસાર પ્રચલિત કાનૂન બમોજિમ સાધારણ સમામા પ્રસ્તાવ પારિત
ગરી નેપાલ રાષ્ટ્ર બૈંકકો સ્વીકૃતિ લિર્ડ કર્નભર્ટિવલ ઋણપત્રહરુ (Convertible Debenture) જારી
ગર્ની સવનેછ .
૭. શેયર ખરીદ વા હસ્તાન્તરણ ગર્ની બન્દેજ: શેયર ખરીદ વા હસ્તાન્તરણ ગર્ની બન્દેજ સરબનંધી ત્યવરસ્થા
દેહાય બમોજિમ હુનેછ:
- ક) નેપાલ રાષ્ટ્ર બૈંકકો પૂર્વ સ્વીકૃતિ નલિર્ડ બૈંકકો શેયર કુનૈ વિદેશી બૈંક વા વિતીય સંસ્થાલાઇ
બિત્રી વા હસ્તાન્તરણ ગારિને છૈન .
- રૂ) નેપાલ રાષ્ટ્ર બૈંકકો પૂર્વ સ્વીકૃતિ નલિર્ડ સંસ્થાપક ર સર્વસાધારણ સમૂહકો શેયર સ્વામિત્વ

अनुपात परिवर्तन गरिने छैन ।

- ग) बैंकले कारोबार संचालन गरेको पाँच वर्ष नपुगेसरम बैंकको संस्थापकले आफ्नो नाममा रहेको शेयर बिक्री गर्न वा दितोबन्धक राख्न पाउने छैन र उक्त अवधिपछि त्यस्तो शेयर बिक्री गर्न वा दितोबन्धक राख्न चाहेमा नेपाल राष्ट्र बैंकको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ । यस त्यवस्था बमोजिम बैंकले कारोबार संचालन गरेको पाँच वर्ष नपुगे तापनि बैंकको संचालनमा कुनै बाधा त्यवधान उत्पन्न भई विशेष परिस्थितिको सृजना हुन गएमा नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति लिई संस्थापकहरुका बीचमा शेयर खरीद बिक्री गर्न सकिनेछ ।
तर, यससी शेयर बिक्री गर्दा एकभन्दा बढी शेयरधनीले शेयर खरीद गर्न चाहेमा निजले धारण गरेको शेयरको अनुपातमा वितरण गर्नु पर्नेछ । सो समूहका कुनै पनि संस्थापक शेयरधनीले शेयर लिने इच्छा नगरेमा मात्र त्यस्तो शेयर संचालक समितिको निर्णय बमोजिम नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति लिई अन्य व्यक्ति, फर्म, कर्पनी वा संस्थालाई बिक्री गर्न सकिनेछ ।
- घ) कुनै संस्थापकको मृत्यु भएमा वा अदालतको आदेशले निजको शेयर हककालाको नाममा नामसारी हुने भएमा उपदफा (ग) को बन्देज लागु हुनेछैन ।
- ङ) सार्वजनिक रूपमा बिक्री गरिने शेयर कुनै एक त्यक्तिले कठितमा १०(दश) थान र बढीमा बैंकको जारी पूँजीको दुई प्रतिशतसरम खरीद गर्न सक्नेछ । त्यससी शेयर खरीद गरेपछि बिक्री, अंशबण्डा, अपुताली, दामासाही वा अन्य कुनै कारणबाट पनि नामसारी वा विभाजन गर्दा सो न्युनतम वा अधिकतम संख्या भन्दा कम वा वढी कायम हुने गरी नामसारी दाखिल, खारेज गरिने छैन ।
तर, कुनै कार्यकारण परी कुनै व्यक्ति वा संस्थाले बैंकको जारी पूँजीको दुई प्रतिशत वा सो भन्दा बढी शेयर खरीद गर्न चाहेको खण्डमा संचालक समितिको पूर्वस्वीकृति लिई राष्ट्र बैंकको नीति निर्देशनको अधीनमा रही खरीद गर्न सक्नेछन् । हकप्रद शेयर र वोनस शेयरको हकमा भने यो प्रतिबन्ध लागु हुने छैन ।
- च) बैंकको शेयर खरीद गर्दा शत प्रतिशत रकम नगदमा भुक्तानी गर्नुपर्नेछ ।
- छ) बैंकले आफ्नो शेयर आफै खरिद गर्दा प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सरबन्धी कानून तथा प्रचलित कर्पनी सरबन्धी कानूनको व्यवस्थाको अधीनमा रही खरीद गर्नेछ ।
- ज) बैंकका संचालक, कार्यकारी प्रमुख, लेखापरीक्षक, सचिव वा बैंकको त्यवस्थापन तथा लेखा सरबन्धी कार्यमा प्रत्यक्ष रूपले संलग्न त्यक्तिले त्यस्तो पदमा बहाल रहेका बखत वा त्यस्तो पदबाट अवकाश प्राप्त गरेको कर्तीमा एक बर्षसरम बैंक वा बैंकको सहायक कर्पनीको दितोपत्र आफ्नो वा आफ्नो परिवार वा आफ्नो परिवार को नियन्त्रणमा रहेको फर्म, कर्पनी वा संस्थाको नाममा खरीद बिक्री गर्न गराउन, गर्नदिन, दितोबन्धक राख्न, राख्न लगाउन वा दान बकस लिन, दिन वा लेनदेन गर्न हुदैन ।
तर, नयाँ शेयर जारी गरेको अवस्थामा यो प्रतिबन्ध लागु हुने छैन ।
- झ) कर्सैले माथि खण्ड (ज) को विपरीत काम गरेमा त्यस्तो शेयर बैंकले जफत गर्नेछ र त्यससी जफत भएको शेयर संचालक समितिले उचित ठहन्याएको किसिमबाट बिक्री वितरण गर्न सक्नेछ ।
- ञ) शेयर खरिद वा हस्तान्तरण गर्न बन्देज सरबन्धी अन्य त्यवस्था प्रचलित बैंक तथा वित्तीय

संस्था सरबनधी कानून, प्रचलित कर्मपनी सरबनधी कानून, प्रचलित धितोपत्र कारोबार सरबनधी कानून तथा अन्य प्रचलित कानूनमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

- c. शेयरको रकम भूकानीका शर्तहरु : शेयरको रकम भूकानी शर्तहरु देहाय बमोजिम हुनेछः
- क) बैंकले आफ्नो शेयर खरिदका लागि सर्वसाधारणबाट दरसास्त आव्हान गर्दा शेयरको अंकित मूल्यको शतप्रतिशत रकम दरसास्तसाथ माग गर्नेछ ।
- ख) शेयरवापतको रकम शेयरधनीहरुले निर्धारित समयमा बुझाउनु पर्नेछ ।
- ग) शेयर माग गर्ने, माग गरेको रकम निर्धारित समयावधिभित्र बुझाउने, रचाद थप गर्ने, रचाद दिने आदि कुराहरु तथा बैंकको शेयरको रकम भूकानीका अन्य शर्तहरु नियमावली तथा प्रचलित कर्मपनी तथा धितोपत्र सरबनधी कानूनमा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
५. अन्य आवश्यक कुराहरुः
- १) बैंकको संस्थापना गर्दा लागेको खर्च बैंकले नै व्यहोर्नेछ ।
- २) बैंकको शेयर वापतको रकमको भूकानी नगदमा नै गर्नु पर्नेछ ।
- ३) बैंकले काम शुरु गर्दाको अवस्थामा संस्थापक वा अन्य कुनै व्यक्तिबाट कुनै सम्पति प्राप्त गरेको छैन ।
- ४) संस्थापक वा अन्य कुनै व्यक्तिले बैंकबाट कुनै विशेष सहुलियत वा अधिकार पाउने छैन ।
- ५) नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति लिई बैंकले आफ्नो कारोबार संचालनका लागि आवश्यक विनियमहरु बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।
- ६) बैंकले प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबनधी कानूनले बन्देज लगाएका कार्यहरु गर्न पाउने छैन ।
- ७) बैंकले आवश्यकता नहसुस गरेमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट स्वीकृति प्राप्त गरी बैंकको हितको लागि आफ्नो व्यवस्थापन जिम्मा दिने वा आवश्यक परामर्शदाताहरुको सेवा लिन सक्नेछ ।
- ८) बैंकले नेपाल राष्ट्र बैंकले तोके बमोजिमको आफ्नो कूल सम्पति वा जोखिम भारित सम्पतिको आधारमा तोके अनुसारको त्रुँझी कोषको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
- ९) बैंक अविटिल्न उत्तराधिकारवाला एक संगठित संस्था हुनेछ ।
- १०) बैंकको काम कारबाही संचालनका लागि एक छुटै छाप हुनेछ, नियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिम त्यस्तो छापको प्रयोग हुनेछ ।
- ११) बैंकले आफ्नो नामबाट नालिस उजुर गर्न र यस उपर पनि सोही नामबाट नालिस उजुर लाभन सक्नेछ ।
- १२) बैंकले प्रचलित कानूनको अधीनमा रही व्यक्ति सरह चल अचल सम्पति प्राप्त गर्न, धारण गर्न, खरीद बित्री गर्न, धितोबन्धक लिन, दिन, दान दातव्य दिन वा कुनै व्यहोराले तह लगाउन सक्नेछ ।
- १३) बैंकका शेयरधनीहरुको दायित्व निजहरुले लिएको वा लिन मञ्जुरी गरेको शेयरको अधिकतम रकमसम्म सीमित हुनेछ ।
- १४) बैंकका सबै कामहरु नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबनधी

कानून, प्रचलित कर्मपनी सरबनंदी कानून, बैंकको प्रवन्धपत्र तथा नियमावली र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम संचालन हुनेछन् ।

१५) खारेजी र बचाउँ:

- क) बैंक तथा वितीय संस्था सरबनंदी अध्यादेश, २०६२ को दफा ३० को उपदफा (२) बमोजिम बैंकको प्रवन्धपत्र संशोधन गरी इजाजतपत्र प्राप्त गर्नुभन्दा अगावै नेपाल इण्डियल एण्ड कमर्सियल बैंक लिमिटेडबाट मिति २०५४ १०२ १७ मा कर्मपनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा संस्थापना भएको बैंकको उक्त प्रवन्धपत्र तथा सोमा भएका संशोधनहरू खारेज गरिएको छ ।
- ख) खण्ड (क) अन्तर्गत खारेज गरिएको प्रबन्धपत्र बमोजिम भए गरेका काम कारबाही यसै प्रबन्धपत्र बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।
- ग) खण्ड (क) अन्तर्गत खारेज गरिएको प्रबन्धपत्र बमोजिम कर्मपनी संस्थापना हुँदाका बखत कायम रहेका संस्थापकहरू र निजहरूले तत्काल लिन कबुल गरेको शेयर संख्या, सहीछाप, साक्षीहरू तथा निजहरूको सहीछाप, सो प्रबन्धपत्र मस्थौदा गर्ने कानून व्यवसाची/चार्टर्ड एकाउन्टेन्टले प्रमाणित गरेको कुरा तथा निजको सहीछाप सरबनंदी सरपूर्ण विवरणहरू दफा १२ मा उल्लेख भए बमोजिम कायम रहेको मानिनेछ ।

१०. प्रवन्धपत्र बारिष्ठको हदसरम निष्कृय हुने:

यस प्रवन्धपत्रमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस प्रवन्धपत्रमा उलिलिखित कुनै प्रावधान नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबनंदी कानून, प्रचलित कर्मपनी सरबनंदी कानून र अन्य प्रचलित कानूनसँग बारिष्ठको हदसरम स्वतः निष्कृय हुनेछ र यस प्रवन्धपत्रमा उल्लेख नभएका कुराहरूको हकमा उलिलिखित कानून बमोजिम हुनेछ ।

११. प्रवन्धपत्रमा संशोधन:

- १) यस प्रवन्धपत्रमा बैंकले कुनै संशोधन गर्नु पर्ने भएमा प्रचलित कर्मपनी सरबनंदी कानून बमोजिम साधारण समामा विशेष प्रस्ताव पारित गरी संशोधन गर्न सक्नेछ । त्यस्तो संशोधन कर्मपनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट अभिलेख भएपछि मात्र लागू भएको मानिनेछ ।
- २) नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबनंदी कानून, प्रचलित कर्मपनी सरबनंदी कानून र बैंक तथा वितीय संस्थाका सरबन्धमा लागू हुने अन्य प्रचलित कानूनमा कुनै संशोधन वा परिवर्तन भएमा यस प्रवन्धपत्रमा भएका व्यवस्थाहरू पनि सोही बमोजिम स्वतः संशोधन वा परिवर्तन भएको मानिनेछ र सोही बमोजिम प्रवन्धपत्रमा संशोधन गरी मिलाउनु पर्नेछ ।

१२. संस्थापकहरूले तत्काल लिन कबुल गरेका शेयर संख्या:

हाली साविकमा नेपाल इण्डियल एण्ड कमर्सियल बैंक लिमिटेड हाल एनआईसी एशिया बैंक लिमिटेडका संस्थापकहरूले देहाय बमोजिमको संख्यामा शेयर लिन कबुल गरी देहायका साक्षीको रोहवरमा यस प्रवन्धपत्रमा सहीछाप गरेका छौं ।

સિ.ન્.	સંસ્થાપકહાર્દકો નામ, થર તથા વતન ર સહીભાપ	લિન મનજુર ગારેકો શેયર સંખ્યા	સાક્ષીહાર્દકો નામ, થર વતન ર સહીભાપ
૧	નામ: જગાદીશ પ્રસાદ અગ્રવાલ ઠેગાના: બિરાટનગાર ઉપમહાનગરપાલિકા વડા નં.૧, ૧/૭૧ મેનરોડ, ગોરડ સહી: દ.....	૧,૧૭,૮૫૮	નામ: શરમું પૌડેલ ઠેગાના: બિરાટનગાર ઉપમહાનગરપાલિકા વડા નં.૧, ગોરડ. સહી: દ.....
૨	નામ: લોકમાન્ય ગોલ્ઢા ઠેગાના: કાઠમાડૌ, મહાનગરપાલિકા વડા નં.૨૨, ગણબહાલ સહી: દ.....	૫૨,૬૭૯	નામ: રાજેન્દ્ર તિરી ઠેગાના: કા.નિ.કા.મ.ન.પા. વડા નં.૨૪ સહી: દ.....
૩	નામ: ત્રિલોક ચન્દ અગ્રવાલ ઠેગાના: કાઠમાડૌ મહાનગરપાલિકા વડા નં.૨, લાઝિરપાઠ સહી: દ.....	૧,૦૫,૩૫૭	નામ: સંજય કુમાર શ્રીવાસ્તવ ઠેગાના: લ.પુ.ઓ.મ.ન.પા. વડા નં.૨ સહી: દ.....
૪	નામ: દિવકર ગોલ્દા ઠેગાના: કાઠમાડૌ મહાનગરપાલિકા વડા નં.૨૨, ગણબહાલ સહી: દ.....	૫૨,૬૭૮	નામ: મવાની હેરા તુલાધર ઠેગાના: ૪૭૬/૨૩, વડા નં. ૨૭, કાઠમાડૌ મહાનગરપાલિકા સહી: દ.....
૫	નામ: બાસુદેવ ગોલ્દાણ ઠેગાના: શહ ઉદ્ઘો બિરાટનગાર ઉપમહાનગરપાલિકા, વડા નં. ૧૭, ગોરડ. સહી: દ.....	૬૧,૬૦૭	નામ: શિવશંકર અગ્રવાલ ઠેગાના: બિરાટનગાર ઉપમહાનગરપાલિકા વડા નં. ૮, ગોરડ સહી: દ.....
૬	નામ: તુલસીરામ અગ્રવાલ ઠેગાના: બિરાટનગાર ઉપમહાનગરપાલિકા વડા નં. ૧, ૧/૭૧ મેનરોડ, ગોરડ સહી: દ.....	૧,૦૫,૩૫૭	નામ: રાજેશ કર્ણ ઠેગાના: બિરાટનગાર ઉપમહાનગરપાલિકા વડા નં. ૮ સહી: દ.....
૭	નામ: પવન કુમાર ગોલ્દાણ ઠેગાના: કાઠમાડૌ મહાનગરપાલિકા વડા નં.૨૫, બાનેરવર હાઇટ સહી: દ.....	૬૧,૬૦૭	નામ: અશોક કર્માર અગ્રવાલ ઠેગાના: કાઠમાડૌ મહાનગરપાલિકા વડા નં. ૨, લાઝિરપાઠ સહી: દ.....
૮	નામ: સુભાષ ચન્દ સંઘાઈ ઠેગાના: કાઠમાડૌ મહાનગરપાલિકા વડા નં.૨૫, ઇન્ડોક સહી: દ.....	૧,૦૫,૩૫૭	નામ: અતુલ સ્વર્ણકા ઠેગાના: કાઠમાડૌ મહાનગરપાલિકા વડા નં.૨૫, કલંકી સહી: દ.....
૯	નામ: નિર્બિલ કુમાર અગ્રવાલ ઠેગાના: બિરાટનગાર ઉપમહાનગરપાલિકા વડા નં.૧, ૧/૭૧ મેનરોડ, ગોરડ સહી: દ.....	૮૭,૫૦૦	નામ: એકરામ મહર્જન ઠેગાના: તરિસિદ્ધ ગા.વિ.સ. લલિતપુર ઉપમહાનગરપાલિકા લલિતપુર, વડા નં.૪ સહી: દ.....
૧૦	નામ: રાણ્ણય વાળીજ્ય બૈંક ઠેગાના: કાઠમાડૌ મહાનગરપાલિકા વડા નં. ૫, ટંગાલ સહી: દ.....	૬૨,૫૦૦	નામ: પ્રદીપ રાજ સત્યાલ ઠેગાના: કાઠમાડૌ મહાનગરપાલિકા, વડા નં. ૧ ટંગાલ, ગેરીધારા સહી: દ.....

मैले मस्यौदा गरेको यस प्रबन्धपत्रमा संस्थापक तथा साक्षीहरुले मेरो सामुन्नेमा हस्ताक्षर गरेका हुन् र प्रवन्धपत्रमा प्रचलित कानूनसँग बारिङ्गे कुनै प्रावधान छैन अनी प्रमाणित गर्ने चार्टर्ड एकाउन्टेन्टको

क) नाम : रत्नराज बज्राचार्य

ख) दस्तखत :

ग) प्रमाणपत्र नं. : क ७२४ ।०४९, २०८१/०७/२

घ) मिति : २०५४ ।२ ।१०

**बैंक तथा वितीय संस्था सर्बबन्धी ऐन, २०७३ बमोजिम कारोबार गर्ने
कर्मपनी ऐन, २०७३ अन्तर्गत संस्थापित
(शेयरहरूमा सीमित दायित्व भएको)**

एन आई सी एशिया बैंक लिमिटेडको

नियमावली

१. यस कर्मपनीको नाम “एन आई सी एशिया बैंक लिमिटेड” रहेको छ, यसलाई अंग्रेजीमा NIC ASIA Bank Limited मनिनेछ । छोटकरीमा यसलाई एन आई सी एशिया बैंक (NIC ASIA Bank) र यसपछि बैंक भनिनेछ ।

२. बैंकको रजिस्टर्ड कार्यालय रहने ठेगाना:

- १) यस बैंकको रजिस्टर्ड (केन्द्रीय) कार्यालय काठमाडौं जिल्लाको काठमाडौं नगरानगरपालिका वडा नं. ११ थापाथली स्थित ट्रेड टावर नेपालमा रहने छ, जसलाई नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति लिई तथा कर्मपनी रजिस्ट्रारको कार्यालयलाई पूर्व सूचना दिई अन्य ठाउँमा पनि सार्व सकिनेछ । रजिस्टर्ड कार्यालयले गर्ने काम कार्यवाही गर्नका लागि संचालक समितिले बैंकको कर्परिट अफिस वा अन्य कार्यालयलाई तोकन सक्नेछ ।
- २) यस बैंकको कारोबार गर्ने स्थान नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति अनुसार शाखा, उपशाखा वा अन्य कार्यालय खोली नेपालभित्र वा बाहिर रहनेछ ।

२ क. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा:

- क. “प्रचलित कर्मपनी सर्बबन्धी कानून” भन्नाले कर्मपनी ऐन २०७३ सरकारनुपर्ण । उक्त शब्दावलीले सो ऐनको सदृगमा जारी हुने अन्य अध्यादेश वा ऐन तथा सोमा समय समयमा हुने संशोधन समेतलाई जनाउनेछ ।
- ख) “प्रचलित बैंक वा वितीय संस्था सर्बबन्धी कानून” भन्नाले कर्मपनी ऐन २०७३ सरकारनुपर्ण । उक्त शब्दावलीले सो ऐनको सदृगमा जारी हुने अन्य अध्यादेश वा ऐन तथा सोमा समय समयमा हुने संशोधन समेतलाई जनाउनेछ ।
- ग) “प्रवन्धपत्र” भन्नाले बैंकको प्रवन्धपत्र सरकारनुपर्ण र सो शब्दले समय समयमा त्यसमा भएको संशोधन समेतलाई जनाउँछ ।
- घ) “नियमावली” भन्नाले बैंकको नियमावली सरकारनुपर्ण र सो शब्दले समय समयमा त्यसमा भएको संशोधन समेतलाई जनाउँछ ।
- इ) “संस्थापक” भन्नाले बैंकको शेयर लिन कबुल गरी प्रवन्धपत्र र नियमावलीमा संस्थापकको तैसियतले हस्ताक्षर गर्ने व्यक्ति सरकारनु पर्दछ र सो शब्दले राष्ट्र बैंकले निर्धारण गरिएको कार्यविधीको अधीनमा रही संस्थापक शेयर धारण गर्ने व्यक्ति समेतलाई जनाउनेछ ।
- ज) “बैंक” भन्नाले प्रचलित कर्मपनी सर्बबन्धी कानून अन्तर्गत पछिलक लिमिटेड कर्मपनीका रूपमा दर्ता भई वितीय सेवा सर्बबन्धी व्यवसाय-कारोबार गर्ने स्थापना भएको एन आई सी

- एशिया बैंक लिमिटेड सरभनु पर्छ ।
- छ) “करपनी” भन्नाले एन आई सी एशिया बैंक लिमिटेड सरभनुपर्छ ।
- ज) “संचालक समिति” वा “समिति” भन्नाले बैंकको संचालक समिति सरभनुपर्छ ।
- झ) “संचालक” भन्नाले संचालक समितिको सदस्यलाई सरभनुपर्छ र सो शब्दले अध्यक्ष र बैंकलिपक संचालक समेतलाई जनाउँछ ।
- ञ) “अध्यक्ष” भन्नाले सञ्चालक समितिको अध्यक्ष सरभनु पर्छ र सो शब्दले कार्यकारी अध्यक्ष समेतलाई जनाउँछ ।
- ठ) “कार्यकारी प्रमुख” भन्नाले बैंक संचालनको जिम्मेवारी पाएको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सरभनु पर्छ र सो शब्दले बैंकको कार्यकारी प्रमुखको रूपमा कामकाज गर्ने कार्यकारी अध्यक्ष र प्रबन्ध सञ्चालक समेतलाई जनाउँछ ।
- ठ) “करपनी सचिब” भन्नाले प्रवलित करपनी सञ्चबन्धी कानून बनोजिम नियुक्त बैंकको करपनी सचिब सरभनुपर्छ ।
- ड) “नेपाल राष्ट्र बैंक” भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ अन्तर्गत स्थापित नेपाल राष्ट्र बैंक सरभनुपर्छ ।
- ढ) “सरबनिधि कार्यालय” भन्नाले करपनी रजिस्ट्रारको कार्यालय वा नेपाल सरकारले समय समयमा तोकेको अन्य कुनै विभाग, कार्यालय वा निकाय सरभनुपर्छ ।
- ण) “ग्राहक” भन्नाले बैंकसँग कारोबार गर्ने कुनै पनि व्यक्ति, फर्म, संस्थान, संस्था, करपनी वा अन्य कुनै प्रतिष्ठान/निकाय सरभनुपर्छ ।
- त) “साधारण समा” भन्नाले बैंकका शेयरधनीहरुको वार्षिक साधारण समा र विशेष साधारण समा सरभनुपर्छ ।
- थ) “शेयर” भन्नाले बैंकको शेयर पूँजीको विभाजित अंशलाई सरभनुपर्छ ।
- द) “शेयरधनी” भन्नाले बैंकको शेयरमा स्वामित्व भई बैंकको शेयरधनीहरुको लगत कितावमा शेयरधनीको रूपमा नाम दर्ता भएको व्यक्ति सरभनु पर्दछ ।
- घ) “क समूहका शेयरधनी” भन्नाले संस्थापक शेयरधनीहरु सरभनु पर्दछ ।
- न) “ख समूहका शेयरधनी” भन्नाले सार्वजनिक रूपमा बित्री भएको शेयर खरीद गर्ने शेयरधनीहरु सरभनु पर्दछ ।
- प) “शेयर प्रमाणपत्र” भन्नाले बैंकको शेयर किन्ने व्यक्तिलाई बैंकबाट प्रमाणको रूपमा दिइएको निस्सा सरभनुपर्छ ।
- फ) “लाभांश” भन्नाले बैंकले यस ऐन तथा प्रचलित कानून बनोजिम दिने नगद लाभांश, अन्तरिम लाभांश वा बोनस शेयर सरभनु पर्छ ।
- ब) “बोनस शेयर” भन्नाले करपनीको मुनाफाबाट भएको बचत वा जगेडा कोषलाई पूँजीकरण गरी शेयरधनीहरुलाई अतिरिक्त शेयरको रूपमा जारी गरिएको शेयर सरभनु पर्छ र सो शब्दले बचत वा जगेडा कोषलाई पूँजीकरण गरी शेयरको चुक्ता मूल्य बढिए गरेको अवस्था समेतलाई जनाउँछ ।
- म) “तरल सम्पति (Liquid Assets)” भन्नाले बैंकको नगद मौजदात, बैंकले चल्ती खातामा राखेको मौजदात, माठोको रक्षत मिहवन सकिने गरी राखेको मौजदात वा खाता, बैंकले

राष्ट्र बैंकमा राखेको मौजदात र राष्ट्र बैंकले समय समयमा तरल सम्पति भनी निर्धारण गरिदिएको सम्पति सरभक्तु पर्दछ ।

- म) “निक्षेप” भन्नाले ब्याज वा विना ब्याज दिने गरी बैंकको चल्ती, बचत वा मुद्रती खातामा ग्राहक मार्फत जर्मा भएको रकम सरभक्तु पर्छ र सो शब्दले राष्ट्र बैंकले समय समयमा निर्धारण गरे बगोजिम बैंकले विभिन्न बैंकिङ तथा वित्तीय उपकरणको माध्यमबाट स्वीकार गरेको रकम समेतलाई जनाउँछ ।
- य) “खाता” भन्नाले चल्ती, बचत, मुद्रती, मार्जिन, कल, एस्क्रो तथा अन्य निक्षेप एवं बैंकमा राखिएको रकमको हरहिसाब लेखिएका सबै प्रकारका खाताहरु सरभक्तु पर्दछ ।
- र) “चल्ती खाता” भन्नाले ग्राहकले चाहेको बखत जहिले पनि ठिक्कन पाउने गरी बैंकमा राखिएको रकमको हरहिसाब लेखिएको खाता सरभक्तुपर्छ ।
- ल) “बचत खाता” भन्नाले बैंकमा बचतको रूपमा राखिएको रकमको हरहिसाब लेखिएको खाता सरभक्तुपर्छ ।
- व) “मुद्रती खाता” भन्नाले ग्राहकले बैंकमा निरिचत अवधिसम्म सामान्यतया निक्षेप ठिक्कन नपाउने गरी जर्मा गरी राखेको रकमको हरहिसाब लेखिएको आवधिक खाता सरभक्तु पर्छ ।
- श) “त्यक्ति” भन्नाले प्राकृतिक त्यक्ति वा कर्मपनी, संस्था वा प्रचलित कानून बगोजिम संस्थापित अन्य संगठित संस्था सरभक्तुपर्छ ।
- ष) “लेखापरीक्षक” भन्नाले प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानून अनुसार नियुक्त लेखापरीक्षक सरभक्तुपर्छ र सो शब्दले बैंकको लेखापरीक्षण गर्न नियुक्त लेखापरीक्षकको पद रिक्त हुन गएको अवस्थामा संचालक समितिद्वारा नियुक्त वा प्रचलित कानून बगोजिम नियमन गर्ने अधिकारीले नियुक्त गरेको लेखापरीक्षकलाई समेत जनाउँछ ।
- स) “आर्थिक बर्ष” भन्नाले बित्रन सरभत अनुसार श्रावण १ गते शुरु भई आगामी आषाढ मसान्तमा समाप्त हुने अवधि सरभक्तुपर्छ ।
- ह) “छाप” भन्नाले बैंकको नामबाट प्रयोग गरिने सामान्य छाप सरभक्तु पर्दछ ।
- क्ष) “डिबेन्चर” भन्नाले प्रचलित कानून बगोजिम बैंकले आफ्नो जायजेथा घितो राखी वा नराखी जारी गरेको ऋणपत्र, सुरक्षणपत्र, वण्ड वा त्यरस्तै प्रकारका अन्य वित्तीय उपकरण सरभक्तुपर्छ ।
- त्र) “विनिमयपत्र (बिल अफ एक्सचेन्ज)” भन्नाले कुनै निरिचत मितिमा वा कुनै निरिचत अवधिपछि वा मात्रेको बखत सो पत्रमा लेखिएको कुनै खास त्यक्तिलाई वा निजले अन्नाएको त्यक्तिलाई वा सो पत्र लिई आउने त्यक्तिलाई बिना शर्त कुनै निरिचत रकम दिनु भनी कुनै एक त्यक्तिले अर्को त्यक्तिलाई निर्देशन गरी दस्तखत गरिदिएको लिखत सरभक्तुपर्छ ।
- ज) “प्रतिशापत्र (प्रमिसरी-नोट)” भन्नाले निरिचत मितिमा वा कुनै निरिचत अवधिपछि वा मात्रेका बखत सो पत्रमा लेखिएको कुनै खास त्यक्तिलाई वा निजले अन्नाएको त्यक्तिलाई वा सो पत्र लिई आउने त्यक्तिलाई बिना शर्त कुनै निरिचत रकम दिन्छु भनी कबुल गरी दस्तखत गरिदिएको लिखत सरभक्तुपर्छ ।

- कक)** “पूँजीकोष” भन्नाले राष्ट्र बैंकले तोके बमोजिमको बैंकको प्राथमिक पूँजी र पूरक पूँजीको योग सरभनु पर्छ र सो शब्दले राष्ट्र बैंकले समय समयमा तोकेको अन्य कोष वा रकम समेतलाई जनाउँछ ।
- कख)** “प्राथमिक पूँजी” भन्नाले बैंकको चुका पूँजी, शेयर प्रिमियम, फिर्ता नहुने अग्राधिकार शेयर, साधारण जोडा कोष र संचित नाफा-नोकसान शीर्षकमा रहेको रकम सरभनुपर्छ र सो शब्दले नेपाल राष्ट्र बैंकले समय समयमा प्राथमिक पूँजी भनी तोकिदिएको अन्य शीर्षकमा रहेको रकम सरभनुपर्छ ।
- कग)** “पूरक पूँजी” भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंकले समय समयमा तोकिदिएका शीर्षकहरूमा रहेको बैंकको रकम सरभनुपर्छ ।
- कघ)** “लिखत” भन्नाले हस्तालिखित, छापिएको, टाइप गरिएको, लिथो गरिएको वा अन्य कुनै किसिमले हुवहु प्रस्तुत वा पुनरउत्पादन गरिएको कुनै पनि लिखत सरभनु पर्दछ । सो शब्दले फोटोकपी, माईक्रो फिल्म, बैंकले उपयोगमा ल्याएको सूचना प्रणाली (इनफरमेसन टेक्नोलोजी) तथा कम्प्युटर सफ्टवेयरबाट नियमित रूपमा उत्पन्नी (जेनेरेट) हुने रेटेटमेन्ट, प्रतिवेदन, सूचना, समेतलाई जनाउँनेछ ।
- कङ)** “सुरक्षण (सेक्युरिटी)” भन्नाले कर्जा वा अन्य वितीय सुविधा/सेवा लिंदा दिंदा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम दितो राख्न सकिने वा अन्य कुनै प्रकारबाट सुरक्षणको हक सुजित हुने गरी स्वीकार तथा ग्रहण गर्न सकिने सम्पति वा तत् सरबन्धी लिखत वा बैंकलाई मान्य हुने कुनै पनि सुरक्षण वा त्यस्तो सुरक्षण माथिको हक सरभनु पर्दछ ।
- कच)** “वितीय कारोबार” भन्नाले प्रवन्धपत्र, यस नियमावली, प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून वा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम बैंकले गर्ने कारोबार सरभनु पर्दछ ।
- कछ)** “विद्युतीय रकमान्तर (इलेक्ट्रोनिक फण्ड ट्रान्सफर)” भन्नाले टेलिफोन, टेलेक्स, कम्प्युटर वा न्यागनेटिक टेप वा त्यस्तै प्रकारका अन्य विद्युतीय उपकरणको माध्यमबाट निक्षेप लिने, भुक्तानी दिने, रकमान्तर गर्ने कारोबार सरभनु पर्छ र सो शब्दले अटोमेटेड टेलर मेशिन र क्यास डिपोनिसङ्ग गोशिनको माध्यमबाट हुने कारोबार र चार्ज कार्ड, डेविट कार्ड तथा ट्रोडिट कार्डबाट हुने कारोबार समेतलाई जनाउँछ ।
- कज)** “वितीय स्वार्थ” भन्नाले सञ्चालक, एक प्रतिशत वा सोभन्दा बढी शेयर लिएको शेयरधनी वा कार्यकारी प्रमुख वा त्यस्तो व्यक्तिको परिवार वा सञ्चालक मनोजित गर्ने अधिकार पाएको व्यक्ति, कम्पनी वा संगठित संस्थाले कुनै फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्थाको चुका पूँजीको दश प्रतिशत वा सोभन्दा बढी हुने गरी छुट्टाउद्दै वा संचालक रूपमा शेयर खरिद गरेमा त्यस्तो व्यक्ति वा व्यक्तिहरूको दश प्रतिशत वा सो भन्दा बढी शेयर स्वामित्व रहेको संस्थामा रहेको निजहरूको स्वार्थ सरभनु पर्छ र सो शब्दले राष्ट्र बैंकले समय समयमा वितीय कारोबारको प्रकृति र अवस्था हेरी वितीय स्वार्थ भनी तोकिदिएको स्वार्थ समेतलाई जनाउँछ ।

- कभ) “परिवार” भन्नाले सरवनिधि व्यक्तिको पति वा पत्नी, छोरा, बुहारी, छोरी, धर्मपुत्र, धर्मपुत्री, बाबू, आमा, सौतेनी आमा र आफूले पालनपोषण गर्नु पर्न दाजु भाउजु, भाइ बुहारी र दिदी बहिनी सरभक्तु पर्छ ।
तर सो शब्दले अंशवण्डा गरी मानो छुट्टिई आ-आफ्नो पेशा व्यवसाय गरी बसेको परिवारको सदस्यताई जनाउने छैन ।
- कत्र) “इजाजतपत्रप्राप्त संस्था” भन्नाले वितीय कारोबार गर्न नेपाल राष्ट्र बैंकले प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून बमोजिम बैंक वा वितीय संस्थाको रूपमा कारोबार गर्न ईजाजतपत्रप्राप्त गरेको संस्था सरभक्तुपर्छ ।
- कठ) “पदाधिकारी” भन्नाले बैंकका सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख, कम्पनी सचिव र कुनै विषयमा निर्णय गर्ने अस्तित्यारी प्राप्त अधिकृतस्तरको कर्मचारी सरभक्तु पर्छ ।
- कठ) “प्रतीतपत्र” भन्नाले कुनै एक बैंक वा वितीय संस्थाले कुनै अर्को बैंक वा वितीय संस्थाको नाममा कुनै व्यक्तिको निश्चित रकमले खामेसरमको चेक, ड्राफ्ट, वा विनियोगपत्र स्वीकार गर्नु भनी लेखेको पत्र सरभक्तु पर्छ ।
- कड) “विनियोग” भन्नाले विनियोग अधिकारपत्र पाउने कुनै व्यक्तिलाई धारक बन्न सक्ने गरी सो हस्तान्तरण गर्ने काम सरभक्तुपर्छ ।
- कढ) “विनियोग अधिकारपत्र” भन्नाले प्रतिज्ञापत्र, विनियोगपत्र वा चेक सरभक्तु पर्छ ।
- कण) “वासलात बाहिरको कारोबार” भन्नाले बैंकले दायित्व व्यहोर्नु पर्ने सरभावना अएको प्रतितपत्र, जमानतपत्र, स्वीकारपत्र, प्रतिबद्धता, विदेशी विनियय सरबन्धी स्वाप, आप्सन, अग्रिम कारोबार सरभक्तु पर्छ र सो शब्दले राष्ट्र बैंकले समय समयमा तोकिदिएका उपकरणको कारोबार समेतलाई जनाउँछ ।
- कत) “कर्जा” भन्नाले बैंकले व्यक्ति, फर्म, कर्मचारी, संस्था वा अन्य व्यावसायिक प्रतिष्ठानलाई निश्चित अवधिभित्र सँगा, ब्याज वा अन्य दस्तुर बुझाउने गरी प्रवाह गरिएको रकम, प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष प्रत्याभूति, कर्जाको ब्याज वा अन्य दस्तुर, पुर्नकर्जा, कर्जाको पुनर्संरचना र नवीकरण, कर्जा चुकाको लागि जारी गरिएको जमानी तथा अन्य वचनबद्धता सरभक्तु पर्छ र सो शब्दले राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी तोकिदिएको कुनै पनि किसिमको ऋण समेतलाई जनाउँछ ।
- कथ) विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा व्यापक अन्य शब्दावलीका हकमा विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून तथा प्रचलित कर्मचारी सरभन्धी कानूनमा गरिएको परिभाषा लाग्नु हुनेछ ।

३. **बैंकका उद्देश्यहरु:** बैंकको उद्देश्यहरु प्रवन्धपत्रको दफा ३ ना उल्लेख भए बमोजिम हुनेछन् ।
क. बैंकको उद्देश्य प्राप्त गर्ने गरिने कामहरु: बैंकले आफ्नो उद्देश्य पूरा गर्न गर्ने कामको विवरण प्रवन्धपत्रको दफा ४ ना उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
४. **बैंकको सभा बोलाउने तरीका र सभाको लाइ दिनु पर्ने सूचना सरबन्धी कुराहरु:**
- १) बैंकको साधारण सभा देहाय बमोजिम हुनेछन्:
क) वार्षिक साधारण सभा
ख) विशेष साधारण सभा
- २) बैंकको प्रथम वार्षिक साधारण सभा कारोबार गर्न स्वीकृती पाएको मितिले १ वर्षभित्र र त्यसपछि प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिना भित्र बस्नेछ ।
- ३) बैंकको वार्षिक साधारण सभा गर्नेको लाइ संचालक समितिको वहमतले निर्णय गरी संचालक समितिको अध्यक्षले कठितमा २१ दिन अगावै र विशेष साधारणसभा गर्नका लाइ कठितमा ७५ दिन अगावै सभा हुने स्थान, मिति र छलफल गर्ने विषय रोली सबै शेयरधनीहरुलाई सूचना दिइनेछ ।
तर, स्थगित भएको साधारण सभा बोलाउँदा त्यस्तो सभामा नयाँ विषयमा छलफल नहुने भएमा कर्तीमा सात दिन अघि सो सभाको सूचना राष्ट्रिय स्तरको दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित गरिएमा रीतपुर्वक सूचना दिएको मानिनेछ ।
- ४) उपनियम (३) बमोजिम अध्यक्षले संचालक समितिको बैठक गराई साधारण सभा नबोलाएमा वा अध्यक्षले बैंक छाडी सम्पर्क विहिन भएमा वा निज देश बाहिर रहे बसेमा वा काबु बाहिरको परिस्थितिले निजले संचालक समितिको बैठक वा साधारण सभामा उपस्थित हुन नसक्ने अवस्था भएमा संचालक समितिको कठितमा एकाउन्न प्रतिशत सदस्य उपस्थित मै कारण खुलाई साधारण सभा बस्ने निर्णय गर्ने सक्नेछन् । यसरी गरिएको निर्णयलाई राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा सार्वजनिक रूपले प्रकाशन गरि साधारण सभा बस्ने सरबन्धमा शेयरधनीलाई सूचना गरिनेछ । यसरी बस्ने संचालक समिति र साधारण सभाको अध्यक्षता सरबनिधत संचालकहरुले आफु मध्येबाट छानेको व्यक्तिले गर्नेछ ।
- ५) उपनियम (३) वा (४) बमोजिम बोलाइएको साधारण सभामा नियम ५ बमोजिमको गणपुरक संरच्चा नपुगी सभा हुन नसकेमा कर्तीमा ७ दिनको रुचाद दिई पुनः साधारण सभा बोलाइनेछ । यस्तो सूचना राष्ट्रिय स्तरको दैनिक पत्रिकामा प्रकाशन गरेमा रीत पुर्वकको सूचना दिइएको मानिनेछ ।
- ६) भुलवस कुनै शेयरधनीको ठेगानामा सूचना पठाउन छुट भएको वा सूचना प्राप्त नभएमा सोही कारणले मात्र कुनै साधारण सभामा भएको काम कारबाही वा पारित कुनै प्रस्तावहरु बदर व अमान्य हुने छैनन् ।
- ७) साधारण सभाको अध्यक्षता बैंकको संचालक समितिको अध्यक्षले गर्नेछ ।
- ८) संचालक समितिलाई कुनै पनि साधारण सभा स्थगित गर्ने अधिकार हुनेछ । तर सभा स्थगान गर्नु पर्ने आवश्यकता भएमा नेपाल राष्ट्र बैंक र सरबनिधित बिभागलाई यथाशीघ्र सो को सूचना दिइनेछ ।

५. गणपुरक संख्या:

बाँडफाँड भएको कुल शेयर संख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी शेयरको प्रतिनिधित्व हुने गरी कुल शेयरधनीहरु मध्ये कठितमा तीन जना शेयरधनीहरु स्वयं वा आफ्नो प्रतिनिधि (प्रोक्सी) द्वारा उपस्थित नभई साधारण सभाको काम कारबाही हुने छैन ।

तर नियम ४ को उपनियम ५ मा उल्लेख भए बमोजिम पुनः बोलाइष्टको साधारण सभामा बाँडफाँड भएको कुल शेयर संख्याको पच्चीस प्रतिशत शेयरको प्रतिनिधित्व हुने गरी कठितमा तीन जना शेयरधनीहरु स्वयं वा आफ्नो प्रतिनिधि (प्रोक्सी) द्वारा उपस्थित भएमा सभा गर्न बाधा पर्ने छैन ।

६. साधारण सभाको कार्यविधि:

- १) साधारणसभाको अद्यक्षता बैंकको संचालक समितिको अद्यक्षले गर्नेछन् ।
- २) संचालक समितिको अद्यक्ष अनुपस्थित भएमा संचालकहरुले आफु नायेबाट नजोनीत गरेको व्यक्तिले सभाको अद्यक्षता गर्नेछ ।
- ३) सभा शुरु हुनु अघि सभाको वैधता बारे छलफल गरी गणपुरक संख्या पुगे नपुगेको यकीन गरिनेछ ।
- ४) गणपुरक संख्या पुगेको पाइयमा अद्यक्षले सभा विधिवत सञ्चालन गर्न अनुमति दिनेछन् ।
- ५) साधारण सभामा छलफल गरिने सबै विषयहरु प्रस्तावको रूपमा पेश गर्नुपर्नेछ र प्रत्येक प्रस्तावमा छलफल गरिनेछ । एउटा प्रस्तावमा निर्णय नभइजेल अर्को प्रस्तावमा प्रवेश गरिनेछैन । मतदान गरिएको प्रत्येक विषयमा सभाको बहुमत शेयरको रायलाई सो सभाको निर्णय मानिनेछ । त्यस्तो राय लिँदा हात उठाउन लगाई, ध्वनी मत, शेयरधनीहरुको समूह विभाजन, मतपत्रको प्रयोग लगायत अद्यक्षले तोकेको अन्य उपयुक्त प्रकृया अवलम्बन गर्न सकिनेछ । तर विशेष प्रस्तावको हकमा सभामा उपस्थित शेयरधनीहरु मध्ये पचहतर प्रतिशत शेयरको प्रतिनिधित्व गर्ने शेयरधनीले प्रस्तावको पक्षमा मत दिएमा मात्र सो प्रस्ताव सभाद्वारा स्वीकृत भएको मानिनेछ ।
- ६) सभामा अद्यक्षले तोके बमोजिम शेयरधनीले आवश्यकता अनुसार पालैपालोसँग बोल्ने गरी छलफलमा भाग लिनेछन् ।
- ७) सभामा पक्ष र विपक्षमा मत बराबर हुन गएमा (हात उठाउन लगाई वा मत खसाली वा ध्वनी मत वा शेयरवालाहरुको समूह विभाजन गरी वा अन्य तरीकाबाट दिइएको कुनै पनि मत) सभाका अद्यक्षले शेयरवालाको हैसियतमा आफूले दिन पाउने मत वा मतहरुको अतिरिक्त थप निर्णयिक मत दिन पाउनेछ ।
- ८) साधारण सभाको अद्यक्षता गर्ने व्यक्तिले आवश्यकता अनुसार सभा स्थगित गर्न सकिनेछ । जुन साधारण सभा स्थगित भएको हो, सो सभा हुने दिन भन्दा पहिले वा पछि प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानून अनुसार सूचना दिइएको कुनै पनि विषय उपर यसरी स्थगित भई बोलाइष्टको सभामा छलफल र निर्णय गर्न सकिनेछ ।
- ९) देहायका अवस्थामा बाहेक पहिले नै सूचित नगरिएका विषयमा साधारण सभामा कुनै निर्णय गर्न सकिने छैन:
 - क) यस नियमावलीका अन्य नियमहरुमा अन्यथा लेखिएकोमा बाहेक साधारण सभामा

मतदान गर्न पाउने बैंकको जरुरा शेयरको सत्सद्वि प्रतिशत शेयरलाई प्रतिनिधित्व गर्ने शेयरधनीहरु रवयं वा प्रतिनिधि मार्फत उपस्थित भई कुनै विषयमा निर्णय लिने पक्षमा मतदान गरेमा,

- ख) स्थित भएको कुनै साधारण सभामा छलफका निमित सूचित गरिएको कुनै विषय भएगा ।
- ९०) अद्यक्ष आफैले वा निजले तोकेको व्यक्तिद्वारा जोप्य मतदारा दिइएको मतको जाँच गर्नेछन् र त्यसपछि साधारण सभामा सोको परिणाम घोषणा गर्नेछन् ।
- ९१) कुनै विषयमा मतदानको माझ गरिएको कारणले सो विषयमा बाहेक अन्य कार्य सम्पादन गर्नको लागि सभा चालू राख्न बाधा पुऱ्याउने हैन ।
- ९२) साधारण सभामा छलफलका लागि पेश भएका प्रस्तावहरु मध्ये सबै वा कुनै प्रस्ताव उपर छलफल एवं निर्णय हुन बाँकी रहेको अवस्थामा सो सभाको अको बैठक सात दिन मित्र लगारे बस्न सक्नेछ । यो सभामा त्यस्तो प्रस्ताव रवतः समावेश भएको मानी सो प्रस्ताव उपर पहिले निर्णय गरी अन्य प्रस्ताव उपर छलफल गर्नु पर्नेछ ।
- (९३) साधारण सभा सरबन्धी अन्य त्यवस्थाहरु प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानूनमा उल्लेख भए बगोजिम हुनेछ ।

६. विशेष साधारण सभा

- १) प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानूनमा भएको विशेष साधारण सभा सरबन्धी त्यवस्था बगोजिम कुनै अवस्था उत्पन्न भएमा बैंकको विशेष साधारण सभा बोलाइनेछ ।
- २) प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानूनले विशेष साधारण सभाका लागि मात्र भनी विशेष रूपले गरिएका त्यवस्थाहरु बाहेक विशेष साधारण सभा सरबन्धी अन्य त्यवस्थाहरु वार्षिक साधारण सभा सरह हुनेछन् ।

८. संचालकको नियुक्ति, संस्था र कार्यकाल:

- (१) बैंकको सञ्चालकहरुको नियुक्ति र निर्वाचन प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सरबन्धी कानूनको अधीनमा रही वार्षिक साधारण सभाबाट हुनेछ ।
तर त्यावसायिक विशेषज्ञ सञ्चालकको नियुक्ति सञ्चालक समितिले गर्नेछ ।
- २) यस बैंकमा महिला शेयरधनी रहेको अवस्थामा एकजना महिला सञ्चालक हुने गरी ७ जनाको सञ्चालक समिति हुनेछ । सो समितिमा समूहगत प्रतिनिधित्व देहाय बगोजिम हुनेछ:
क) संस्थापक समूह (समूह क) का शेयरधनीहरुवाट आपसी समझदारीवाट मनोनित वा निर्वाचित ३ जना ।
ख) सर्वसाधारण समूह (समूह ख) का शेयरधनीहरुवाट निर्वाचित ३ जना ।
ग) प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सरबन्धी ऐनले तोके बगोजिमको योग्यता तथा अनुभव भएको रवतन्त्र सञ्चालक १ जना ।
यस बैंकको बीसौं वार्षिक साधारण सभाबाट ४ वर्षको कार्यकालको लागि निर्वाचित भएका संचालकहरु र यस अधि नै प्रचलित कानून बगोजिम नियुक्त मैं सकेका रवतन्त्र संचालकको

पदावधि (कार्यकाल) पूरा भए पश्चात मात्र महिला संचालक सम्बन्धी व्यवस्था लागु हुनेछ । साथै कुनै कारणवश कुनै संचालकको पद रिक्त हुन आएमा निजको बाँकी पदावधीको लागि नियुक्त हुने संचालकको हकमा सगेत उपरोक्त व्यवस्थाले बाधा पुऱोको मानिने छैन ।

- ३) बैंकको अद्यक्ष तथा संचालकको पदावधि बढीमा चार वर्षको हुनेछ र निज पुनः नियुक्ति तथा मनोनित हुन सक्नेछ । तर, कार्यकारी अद्यक्ष वा प्रबन्ध संचालक लगातार दुई कार्यकालसर्गम भात्र रहन सक्नेछ ।
- ४) वार्षिक साधारण सभा हुनुभन्दा अगावै कुनै संचालकको पद रिक्त हुन आएमा बाँकी कार्यकालको लागि संचालक समितिले अर्को संचालक नियुक्त गर्न सक्नेछ । कुनै संचालकको पद बीचमा रिक्त भई सो पदमा नियुक्त भएको संचालकको कार्यावधि सो संचालक जुन संचालकको पद रिक्त भई नियुक्त भएको हो सो संचालकको बाँकी पदावधिसर्गमको लागि मात्र हुनेछ । तर, कुनै संगठित संस्थाबाट मनोनित सञ्चालकको पद रिक्त भएमा सोही संस्थाले अर्को सञ्चालक नियुक्ति गर्नेछ ।
- ५) कुनै संगठित संस्थाले संचालक नियुक्त गर्दा वैकल्पिक संचालक सगेत नियुक्त गर्न सक्नेछन्, त्यसरी नियुक्त बैकल्पिक संचालकलाई सरबनिधित संचालकको अनुपस्थितिमा काम गर्ने अधिकार हुनेछ ।
- ६) संचालकहरूले आफु मध्येबाट छानेको कुनै एक जना संचालक समितिको अद्यक्ष हुनेछ ।
- ७) कुनै संचालकलाई हटाउनु पर्ने अवस्था परेमा जुन समूहबाट संचालक निर्वाचित भएको हो सोही समूहको बहुमत शेयरद्वारा बैंकको साधारण सभाबाट प्रस्ताव पारित गरी संचालकलाई हटाउन सकिनेछ । यसरी रिक्त भएको स्थानमा बाँकी अवधिको लागि सोही समूहले अर्को संचालकको निर्वाचन गर्न समेत सक्नेछ ।

८क. संचालकको योग्यता र अयोग्यता:

कुनै पनि व्यक्ति संचालकको पदमा नियुक्त हुन देहायको योग्यता पुऱोको हुनु पर्नेछ:

- १) प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी कानून तथा प्रचलित करमपनी सम्बन्धी कानून अनुसार संचालकको पदमा बहाल रहन नसक्ने निर्धारित व्यवस्था बमोजिमको कुनै अवस्था उत्पन्न भएमा संचालकको पदमा बहाल कुनै पनि व्यक्ति सो पदमा कायम वा बहाल रहने छैन ।
- २) नियम १३ ना उल्लेख भए बमोजिम संचालक हुन लिनु पर्ने न्युनतम शेयर लिएको हुनु पर्नेछ ।
- ३) प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी कानूनमा तोकिए बमोजिमको योग्यता भएको र उक्त कानून र प्रचलित करमपनी सम्बन्धी कानूनमा तोकिए बमोजिम अयोग्य नभएको हुनु पर्नेछ ।

८ख. संचालकको जवाफदेही र दायित्व:

संचालकको जवाफदेही तथा दायित्व देहाय बमोजिम हुनेछ:

- क) संचालकले बैंक मार्फत वा बैंकको कामको सिलसिलामा व्यक्तिगत लाभ लिने कुनै काम गर्न हुँदैन ।

- ख) कुनै व्यक्ति संचालक नियुक्त भएपछि कार्यभार सरहाल्कु भन्दा पहिले बैंकको कारोबारमा वा बैंकसंग भएको सञ्चालन वा संलग्नतामा निजको निजी वा वितीय स्वार्थ भए त्यस्तो कुरा संचालक समितिलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- ज) बैंकको कारोबारको सिलसिलामा कुनै संचालकले व्यक्तिगत फाईदा लिएको पाइएमा सो रकम बैंकले त्यस्तो संचालकबाट असुलउपर गरी लिनेछ ।
- घ) बैंकको संचालकको हैसियतले काम गर्ने व्यक्तिले आफ्नो अधिकार क्षेत्र नाही गरेको कुनै काम कारबाहीप्रति बैंक उत्तरदायी हुने छैन ।
- ङ) संचालकले आफ्नो व्यक्तिगत हितका लागि वा बैंकलाई हानी नोकसानी पुऱ्याउनको गिमित कुनै कारोबार गर्न लागेको हो भन्ने जानी जानी वा विश्वास गर्ने कारण भएर पनि कसैले त्यस्तो संचालक वा प्रतिनिधिसँग कुनै कारोबार गरेको रहेछ भने सो व्यक्तिले बैंक उपर त्यस्तो कारोबारको सञ्चालनमा कुनै दावी गर्न आउने छैन ।
- च) संचालकले बैंकको व्यवस्थापनको दैनिक काम कारबाहीमा हस्तक्षेप गर्नु हुँदैन ।
- छ) बैंकका संचालकले पालना गर्नु पर्ने गरी नेपाल राष्ट्र बैंकले समय समयमा दिएका निर्देशनलाई बैंकका संचालकले पालना गर्नु पर्नेछ ।

९. संचालक समितिको बैठक बोलाउने:

संचालक समितिको बैठक अद्यक्षको आदेश बमोजिम करपनी सचिवले बोलाउनेछ । यसरी बैठक बोलाउँदा बैठक बस्ने मिति, स्थान, समय र छलफल गर्ने विषयहरू रपष्ट खोली संचालकहरूलाई सूचना पठाउनु पर्नेछ ।

१०. संचालक समितिको बैठक:

- १) समितिको बैठक वर्षमा करतीमा बाह्र पटक बस्नेछ । तर, दुईवटा बैठकको बीचको फरक साठी दिन भन्दा बढी हुने छैन ।
- २) संचालक समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बोलाइनेछ । कूल संचालक संख्याको करतीमा एकत्रिहाई संचालकहरूले बैठकमा छलफल गर्नुपर्ने विषय खोली लिखित रूपमा संचालक समितिको बैठक बोलाउनु पर्नेछ । सो अवधिभित्र सञ्चालक समितिको बैठक नबोलाएमा त्यस्तो माग गर्ने सञ्चालकहरूले संचालक समितिको बैठक बोलाउन सक्नेछ ।
- ३) बैठकमा संचालकहरू आफै उपस्थित हुनु पर्नेछ । संचालकको सद्वा संचालकको प्रतिनिधिको उपस्थिति नान्य हुने छैन ।
तर नियम ८ को उपनियम (५) बमोजिम बैकलिपक संचालक नियुक्त भएको अवस्थामा सञ्चालकको अनुपस्थितिमा बैकलिपक संचालकले सञ्चालकहरू उपस्थित नभई संचालक समितिको कुनै बैठक हुने छैन । उक्त संख्यामा संचालकहरू उपस्थित नभएको कारणले संचालक समितिको बैठक हुन नसकेमा प्रचलित करपनी सञ्चालकहरूले व्यवस्था
- ४) संचालकहरूको कूल संख्या मध्ये करितमा ५७ प्रतिशत संचालकहरू उपस्थित नभई संचालक समितिको कुनै बैठक हुने छैन । उक्त संख्यामा संचालकहरू उपस्थित नभएको कारणले संचालक समितिको बैठक हुन नसकेमा प्रचलित करपनी सञ्चालकहरूले व्यवस्था

बगोजिम हुनेछ ।

तर, प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून र प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानूनमा भएको व्यवस्था बगोजिम संचालक समितिको बैठकमा छलफल हुने कुनै विषयमा छलफल गर्न पाउने (जस्तै सरबन्धित संचालकसँग सरबन्धित विषयमा छलफल गरिन्दा) संचालकलाई गणपुरक संस्थाको प्रयोजनका लाभ गणना गरिने छैन ।

- ५) संचालक समितिका सबै बैठकहरूमा अध्यक्षले अध्यक्षता गर्नेछन् । अध्यक्षको अनुपस्थितिमा उपस्थित संचालकहरूले आफु मध्ये बहुमतबाट छानेको कुनै एक जना संचालकले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।
- ६) अध्यक्षले अनुमति दिएमा बैठकको कार्य सूची (एजेन्डा) मा उल्लेख नभएका विषयहरूमा पनि छलफल गर्न सकिनेछ ।
- ७) संचालक समितिको बैठकमा बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ र यस बाबार भएमा अध्यक्षले संचालकको हैसियतले दिन पाउने मतका अतिरिक्त थप निर्णयिक मत दिन सक्नेछन् ।
- ८) संचालक समितिको बैठकमा उपस्थित संचालकहरू, छलफल भएको विषय र तत्सरबन्धमा भएका निर्णयिको विवरण (माइन्युट) को छुट्टै अभिलेख राखिनेछ । व्यस्तो अभिलेख (माइन्युट बुक) मा बैठकमा उपस्थित सरमुर्दा संचालकले सही गरेको हुनु पर्नेछ ।
- ९) तर कुनै विषयमा छलफल गर्दा कुनै संचालकले निर्णयिको विपरित वा व्यस्तो निर्णय हुने कुरा भन्दा फरक विचार राखेना सोही कुरा निजले अभिलेखमा उल्लेख गर्न सक्नेछ । कुनै सदस्यको सहि नभएको कारणले मात्र सो निर्णय अवैध भएको मानिने छैन ।
- १०) संचालक समितिको बैठकमा उपसमितिले गर्न पाउने कुनै काम वा निर्णयिको सरबन्धमा संचालक समिति वा उपसमितिका सबै सदस्यहरू लिखित रूपमा सहमत भएमा व्यस्तो सहमतिलाई निर्णय पुस्तिकामा संलग्न गरी व्यस्तो काम बैठक बिना पनि गर्न सकिनेछ । व्यस्तो भएको सहमतिलाई सरबन्धित समितिको बैठकको निर्णय सरह मानिनेछ ।
- ११) संचालक समितिको बैठक मिडियो कनफरेन्सइको माध्यमबाट पनि बर्सन सकिनेछ । मिडियो कनफरेन्सइको माध्यमबाट बैठक बर्सदा बैठकको मिडियोको रेकर्ड राखी बैठकको निर्णय उतार पुस्तिका (माइन्युट) मा स्वयं उपस्थित भई हस्ताक्षर गरेपछि मात्र भता प्रदान गर्न गरिनेछ ।

११. संचालक नियुक्ति सरबन्धी खास व्यवस्था:

यस नियमावलीको नियम ८ मा उल्लेख भएको व्यवस्थाहरू बाहेक संचालक नियुक्ति सरबन्धी अन्य व्यवस्था प्रचलित कानून बगोजिम हुनेछ ।

१२. साधारण सभाको निर्णयिको अभिलेख र व्यवस्था:

- १) बैंकले साधारण सभामा भएको काम कारबाहीको विवरण (माइन्युट) दउटा छुट्टै किताबमा राख्नेछ, जसमा सरबन्धित सभाको अध्यक्ष र कर्मपनी सचिवले सही गर्नेछन् । व्यस्तो साधारण सभाको काम कारबाहीको विवरण (माइन्युट बुक) बैंकको रजिष्टर्ड कार्यालयमा राखिनेछ ।
- २) साधारण सभाको काम कारबाहीको विवरण कुनै शेयरधनीले हेर्न चाहेमा कर्मपनी सचिव वा

बैंकले तोकेको अन्य कुनै कर्मचारीले कार्यालय समचारित्र सो हेर्न दिजे छन् ।

- ३) कुनै शेयरधनीले साधारण सभाको काम कारबाहीको विवरणको प्रतिलिपि लिन चाहेना प्रतिपृष्ठ रु. ७०/- दस्तुर लिई कर्मपनी संविव वा कुनै संचालकले प्रतिलिपि प्रमाणित गरी दिनु पर्नेछ । बैंकले सो को प्रतिलिपि उपलब्ध गराउने छ ।

१३. संचालक हुन लिनु पर्ने न्युनतम शेयर संख्या:

कुनै पनि व्यक्ति बैंकको संचालकको पदमा निर्वाचित हुनको लागि योऽय हुन बैंकको कठितमा १०० (एक सय) शेयर आफ्नो नाउँमा लिएको हुनुपर्नेछ ।

तर संगठित संस्थाको प्रतिनिधित्व गर्ने संचालकको हकमा र संचालक समितिले मनोनित गर्ने स्वतन्त्र वा व्यवसायिक विशेषज्ञ संचालकको हकमा यो व्यवस्था लागू हुनेछैन ।

१४. प्रोक्सी मत सम्बन्धी व्यवस्था:

- १) बैंकका शेयरधनी बाहेकका अन्य व्यक्तिहरु प्रोक्सीको रूपमा नियुक्त हुनको लागि योऽय हुने छैनन् । कुनै शेयरधनी सभामा स्वयं उपस्थित हुन नस्कने भएमा निजले बैंकका अर्का शेयरधनीलाई आफ्नो प्रतिनिधि मनोनित गर्न सक्नेछ ।
- २) साभा गरी एक जना भन्दा बढी व्यक्तिको नाममा शेयर लिएकोमा व्यस्तो सामेदारहरुद्वारा नियुक्त गरिएको सामेदारले वा निजले यस नियमावली को व्यवस्था बमोजिम नियुक्त गरेको प्रतिनिधिले र सो बमोजिम कुनै सामेदार नियुक्त हुन नसकेना बैंकले खडा गरेको शेयरधनीहरुको दर्ता किताबमा सो सामेदारहरु मध्ये जसको नाम ऋग्नानुसार अधि लेखिएको छ सोही सामेदारले दिइएको मत वा प्रतिनिधिपत्र मात्र मान्य हुनेछ ।
- ३) सरबनिधि शेयरधनीको मृत्यु भएमा वा प्रतिनिधि (प्रोक्सी) लाई प्रदान गरिएको अस्तित्यारी रद्द गरिएको लिखित सूचना सभा शुरु हनुभन्दा अगावै बैंकको मुख्य कार्यालयमा प्राप्त नभएमा शेयरधनीको प्रतिनिधि (प्रोक्सी) ले गरेको मतदान अवैध हुनेछैन । तर सरबनिधि शेयरधनी सभामा आफै उपस्थित भएको र निजको उपस्थिति बारे सभाको काम कारबाहीहरु शुरु हनु अगावै अद्यक्षलाई सूचना दिइएमा शेयरधनीबाट प्रतिनिधि (प्रोक्सी) लाई दिइएको अस्तित्यारीपत्र खत: अमान्य हुनेछ ।
- ४) प्रतिनिधि नियुक्तिपत्र प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानूनले तोकेको ढाँचामा हुनेछ । व्यस्तो प्रतिनिधि पत्र सभाको लागि तोकिएको समय भन्दा कठितमा ४८ घण्टा अगावै बैंकको प्रधान कार्यालय वा शेयर रजिस्ट्रारको रूपमा कार्य गर्न बैंकले तोकेको कार्यालयमा दर्ता गराउँनु पर्नेछ ।
- ५) प्रतिनिधि (प्रोक्सी) को अस्तित्यारी रद्द गर्न वा सो लाई रद्द गरी अर्कोलाई दिन चाहेमा रद्द गरिएको सूचना सभाको लागि तोकिएको समय भन्दा कठितमा ३६ घण्टा अगावै बैंकको मुख्य कार्यालयमा पुगिसकेको हुनुपर्नेछ ।
- ६) एउटै साधारण सभामा उपस्थित हुनको लागि एक भन्दा बढी व्यक्तिहरु प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त भएमा माथि उपनियम (५) बमोजिम कुनै एक प्रोक्सी कायम गरिएकोमा बाहेक कुनै पनि प्रोक्सीले सभामा उपस्थित हुन तथा मतदान गर्न पाउने छैन ।

- ६) कुनै गुरी (ट्रछ), संस्था, कर्मपनी वा नेपाल सरकार वा अन्य संगठित संस्थाले बैंकको शेयर लिएको अवस्थामा त्यस्ता शेयरदण्डीबाट मनोनित गारिएको प्रतिनिधिले शेयरवालाको हैसियतले मतदान गर्न सक्नेछ र त्यस्तो ट्युक्लिलाई शेयरवालाको प्रतिनिधि (प्रोक्सी) ठानिने छैन । साथै त्यस्तो प्रतिनिधिले संचालकको निर्वाचनमा आफ्नो उरमेद्वारी दिन पाउने छैन ।
- ८) नाबालक शेयरदण्डीको संरक्षकले सभामा उपस्थित हुन र मतदान गर्न वा निजको तर्फबाट प्रोक्सी नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

१५. मतदान गर्ने अधिकारः

- १) प्रचलित कर्मपनी सञ्चालनी कानून र यस नियमावलीमा अन्यथा लेखिएकोमा बाहेक प्रत्येक शेयरदण्डीलाई आफुले लिएको प्रत्येक शेयर वापत एउटा मत दिने अधिकार हुनेछ ।
- २) संचालक निर्वाचन गर्दा जुन समूहको संचालक निर्वाचन हुने हो सोही समूहको प्रत्येक शेयरदण्डीलाई निजले लिएको शेयर संख्याले नियुक्त गर्नु पर्ने संचालकको संख्यालाई जुणज गर्दा हुने संख्या बराबरको मतको हिसाबले मतदान गर्ने अधिकार हुनेछ र त्यसरी मतदान गर्ने शेयरदण्डीले आफ्नो सबै मत एउटै उर्गेदवारलाई वा एकमन्दा बढी उर्गेदवारलाई निजले तोके बमोजिम विभाजन हुने गरी मतदान गर्न सक्नेछ ।

१६. स्वतन्त्र संचालकको नियुक्ति सञ्चालनी व्यवस्था:

संचालक समितिले एक जना स्वतन्त्र संचालक नियुक्त गर्नेछ । त्यस्तो संचालकको योग्यता र अनुभवको हकमा राष्ट्र बैंकले तोकेको विषयमा स्नातकोत्तर गरी राष्ट्र बैंकले तोके बमोजिम अनुभव प्राप्त हुनुपर्नेछ ।

१७. स्वतन्त्र सञ्चालकको सुविधा र कार्यकालः

स्वतन्त्र सञ्चालकको सुविधा अन्य सञ्चालक सरह यस नियमावलीमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ । निजको कार्यकाल बढीमा ४ बर्षको हुनेछ र निज एक कार्यकालका लागि मात्र नियुक्त हुन सक्नेछ ।

१८. प्रवन्ध संचालकः

संचालक समितिले संचालकहरुमध्येबाट एकजना प्रवन्ध संचालक नियुक्त गर्न सक्नेछ । प्रवन्ध संचालकको योग्यता, पारिश्रमिक तथा सेवाका अन्य शर्त र काम, कर्तव्य तथा अधिकार नियम १९ मा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ ।

तर संचालक समितिले चाहेमा प्रवन्ध संचालकको सद्वा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

१९. प्रवन्ध संचालकको योग्यता, पारिश्रमिक तथा सेवाका अन्य शर्त र काम, कर्तव्य र अधिकारः

संचालक समितिले प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सञ्चालनी कानूनको अधीनमा रही प्रवन्ध

संचालकको योग्यता, पदावधि, पारिश्रमिक तथा सेवाका अन्य शर्त र काम, कर्तव्य तथा अधिकार तोकन सत्तेषु ।

२०. बैंकको प्रमुख प्रशासकः

प्रवन्ध संचालक नरहेको अवस्थामा संचालक समितिले कार्यकारी प्रमुखको रूपमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

२० क. कार्यकारी प्रमुखको नियुक्ति र सेवाका शर्तः

- १) समितिले यस नियमावली, प्रवन्धपत्र र प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सञ्चालकको अधीनमा रही बैंकका कार्यकारी प्रमुखको नियुक्ति गर्नेछ ।
- २) कार्यकारी प्रमुखको नियुक्ति गर्दा बैंक तथा वित्तीय संस्था सञ्चालकले उक्त समयमा जारी गर्ने निर्देशन अनुरूप नियुक्ति गरिन्छ ।
- ३) कार्यकारी प्रमुख बैंकको प्रमुख प्रशासक हुनेछ ।
- ४) कार्यकारी प्रमुखको पारिश्रमिक र सेवाको अन्य शर्त समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।
- ५) कार्यकारी प्रमुखको पदावधि बढीमा चार बर्षको हुनेछ । बैंकका कार्यकारी प्रमुख लगातार दुई घटकभन्दा बढी उक्त पदमा निर्वाचित, मनोनित वा नियुक्त हुन सक्ने छैनन् ।

२० ख. कार्यकारी प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकारः

- १) कार्यकारी प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुनेछ ।
 - क) प्रबन्धपत्र र नियमावलीको अधीनमा रही सञ्चालक समितिबाट प्रदत अधिकार प्रयोग गर्ने, सञ्चालक समितिको निर्णय लाग्न गर्ने र बैंकको काम कारबाही तथा कारोबारको रेखदेख तथा नियन्त्रण गर्ने ।
 - ख) बैंकको बार्षिक बजेट र कार्ययोजना तयार गरी स्वीकृतिको लाभि समिति समक्ष पेश गर्ने ।
 - ग) बैंकको कर्मचारी विनियमावलीको अधिनमा रही आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने ।
 - घ) समिति र साधारण सभाद्वारा गरिएका निर्णय र राष्ट्र बैंकद्वारा निर्देशित कुराहरु कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
 - ङ) अद्यादेश, प्रचलित कानून, प्रवन्धपत्र र नियमावलीको अधिनमा रही बैंकले राष्ट्र बैंक वा अन्य कुनै निकायमा पेश गर्नु पर्ने विवरण, कागजात, निर्णय आदि यथा समयमा पेश गर्ने ।
 - च) बैंक सञ्चालन गर्ने सञ्चालनमा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरु गर्ने ।
 - छ) बैंक तथा वित्तीय संस्था सञ्चालकले राष्ट्र बैंकको निर्देशन अनुरूप संस्था सञ्चालन गर्ने र बैंकको प्रभावकारी आन्तरिक नियन्त्रण एवं जोखिम व्यवस्थापन गर्ने ।
 - ज) निक्षेपकर्ता, शेयरधनी तथा बैंकको उच्चतम हित हुने गरी सञ्चालन गर्ने ।
 - झ) सञ्चालक समितिले निर्धारण गरेको नीति अन्तर्गत रही उच्च व्यवस्थापनको लाभि उचित मापदण्ड लाग्न गर्ने ।
- २) कार्यकारी प्रमुख आफ्नो कामको निमित्त समितिप्रति उत्तरदायी हुनेछ ।

२७. सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः

- १) साधारण सभाबाट हुने काम बाहेक प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून, यस नियमावली, प्रवन्धपत्र तथा प्रचलित कानूनको अधीनमा रही बैंकले गर्नु पर्ने सबै काम र प्रयोग गर्ने सम्पूर्ण अधिकार सञ्चालक समितिमा निहित रहनेछ । आफुले गर्नु पर्ने काम सुव्यवस्थित रूपले सञ्चालन गर्न सञ्चालक समितिले आवश्यक विनियम बनाउन सक्नेछ ।
- २) यस नियमावली तथा प्रवन्धपत्रमा अन्यथा व्यवस्था मध्यकोमा बाहेक सञ्चालक समितिले आफुमध्येका कुनै सञ्चालकलाई वा बैंकका कुनै पदाधिकारीलाई एकलै वा संयुक्त रूपमा बैंकको तरफबाट लेखापढी गर्न वा विनियेय अधिकारपत्र वा चेक आदिमा सहीछाप गर्न समेत सबै वा केही अधिकार सुम्पी आफ्नो प्रतिनिधी खडा गर्न सक्नेछ ।
- ३) सञ्चालक समितिले कुनै खास प्रयोजनको लागि आवश्यकता अनुसार एक वा एक भन्दा वढी उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ । त्यसरी गठन मध्ये उपसमितिको काम, कर्तव्य, अधिकार, कार्यविधि र बैठकमा भाग लिए वापत पाउने पारिश्रमिक वा भत्ता सञ्चालक समितिले समय समयमा तोके बमोजिम हुनेछ ।
- ४) सञ्चालक समितिले आफ्नो रेखदेख वा निर्देशनमा काम गर्ने गरी आफ्नो केही अधिकार अद्यक्ष, सञ्चालक, आफुद्वारा गठित उपसमिति, प्रवन्ध सञ्चालक वा कार्यकारी प्रमुख भई काम गर्ने कुनै व्यक्ति, फर्म, कर्नपनी वा संस्थालाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- ५) उपनियम (४) बमोजिम अद्यक्ष, सञ्चालक, सञ्चालक समितिद्वारा गठित उपसमिति, प्रवन्ध सञ्चालक वा कार्यकारी प्रमुख भई काम गर्ने कुनै व्यक्ति, फर्म, कर्नपनी वा संस्थाले आफुले पाएको अस्तित्यारी आफ्नो जवाफदेहीमा आफु मात्रहतका कर्मचारीलाई सुन्म्पन सक्नेछ ।
- ६) बैंकको समग्र जोखिम व्यवस्थापन गरी निक्षेपकर्ता, ग्राहकवर्ग तथा सर्वसाधारण शेयरधनीको हितमा बैंकको सञ्चालन गर्नु एवं बैंकमा उपयुक्त संस्थागत सुशासन कायम गरी निक्षेप लिने, कर्जा दिने, लगानी गर्ने, कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने र बजेट खर्च गर्ने जस्ता बैंकको दैनिक काम कारोबारमा हस्तक्षेप नगर्ने विषयको प्रत्याभूति गर्नु सञ्चालक समितिको कर्तव्य हुनेछ ।
- ७) बैंकले गर्नु पर्ने काम सुव्यवस्थित रूपले सञ्चालन गर्न यस ऐन, प्रचलित कानून तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनको अधीनमा रही आवश्यक विनियम, निर्देशिका र कार्यविधि बनाई लाग्नु गर्ने ।
- ८) बैंकको कारोबारमा जोखिम वा जोखिमजन्य परिस्थिति उत्पन्न हुन नदिन आफ्नो नीति र रणनीति अनुरूप बैंकिङ तथा वितीय कारोबार होसियारीपूर्वक सञ्चालन गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली एवं जोखिम व्यवस्थापन मापदण्ड तैयार गरी लाग्नु गर्ने ।
- ९) बैंकले गर्नु पर्ने सम्पूर्ण काम कारबाहीको लागि आवश्यक नीतिगत व्यवस्था गर्ने, काम कारबाहीको नियमित अनुगमन गरी बैंक व्यवस्थित र विवेकशील तबरबाट सञ्चालन गर्ने गराउने ।
- १०) बैंकको स्पष्ट संगठनात्मक संरचना तयार गर्ने, नीति तर्जुमा गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने ।
- ११) बैंकको वार्षिक प्रतिवेदन सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन वार्षिक साधारण सभामा पेश गर्ने ।
- १२) राष्ट्र बैंकले समय समयमा तोके बमोजिमका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

२२. शेयरमा लियन:

- क) शेयरद्धनीहरुले बैंकलाई तिर्न बाँकी शेयरको रकम वा कानून बमोजिम बैंकलाई बुभाउनु पर्ने बाँकी रकम बापत निजहरुका नाममा दर्ता भएको सबै शेयरहरु र सो बापत बाँडिने लाभांश समेतमा बैंकको पहिलो लियन रहेको छ । त्यस्तो रकम बैंकले लाभांशबाट कट्टा गरी वा संचालक समितिले उपयुक्त देखेमा लियन रहेको शेयरहरु बिक्रि गरि लिन सक्नेछ ।
- ख) त्यस्तो शेयर बिक्रिबाट उठेको रकमबाट बैंकलाई सो लियन अन्तर्गतको शेयर वापत तत्काल मुक्तान गर्न बाँकी रहेजाति सबै रकम सोधभर्ना गरिनेछ र त्यसबाट रकम बचत हुन आएमा सो बचत रकम त्यस्तो शेयरद्धनी वा निजको कानूनी प्रतिनिधिलाई फिर्ता दिईनेछ ।
- ग) लियन अन्तर्गत अधिकार प्रयोग गरी जफत गरिएको कुनै शेयर बिक्रि गरीष्ठपछि, समितिले त्यसरी बिक्रि गरेको शेयरहरु खरिद गर्ने व्यक्तिको नाममा दर्ता गराउन सक्नेछ । त्यसरी शेयर खरिद गर्ने व्यक्तिले सो शेयर बिक्रिको कारवाहिमा नियमित भए नभएको वा शेयरको रकम बापत उपभोग भए नभएको हेर्न देखाउन बैंकलाई कर लाग्ने छैन । त्यस्तो शेयरका सरबन्धमा निजको नाममा दर्ता किताबमा चढाईसकेपछि कुनै व्यक्तिले सो शेयर बिक्रिको बैधता लाई लिएर प्रश्न उठाउन सक्नेछ । सो बिक्रिबाट कसैलाई हानी नोकसानी हुन गएमा सो हानी नोकसानीको दावी बैंक उपर मात्र लाग्न सक्नेछ ।

२३. विभिन्न वर्गका शेयर र शेयरद्धनीको हक तथा विशेष सुविधा:

प्रचलित कानूनको अधीनमा रही साधारण सभाबाट निर्णय गराई फरक फरक अधिकार हुने गरी विभिन्न वर्गका शेयर जारी गर्न सकिनेछ । त्यसरी शेयर जारी गर्दा शेयरद्धनीको हक तथा विशेष सुविधा प्रचलित कानून अनुसार साधारण सभाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

२४. अग्राधिकार शेयर सरबन्धी व्यवस्था:

प्रचलित कानून बमोजिम साधारण सभामा प्रस्ताव पारित गरी नेपाल राष्ट्र बैंकको रवीकृति लिई बैंकले पूँजीको आवश्यकता तथा सो को पर्याप्तताका आधारमा भविष्यमा फिर्ता हुने (रिडिमेवल), फिर्ता नहुने (इरिडिमेवल) र अन्य प्रकारका अग्राधिकार शेयर जारी गर्न सकिनेछ ।

२५. शेयर वापतको भुक्तानीको माग तथा शेयर जफत सरबन्धी व्यवस्था:

शेयर वापतको रकमको भुक्तानीको माग, शेयरको बाँडफाँड तथा शेयर जफत सरबन्धी व्यवस्था प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून, प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानून र प्रचलित धितोपत्र सरबन्धी कानूनमा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२६. शेयर हस्तान्तरण तथा शेयर सरबन्धी अन्य व्यवस्था:

- १) प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून, प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानून र अन्य प्रचलित कानूनमा भएको त्यवस्थाको अधीनमा रही सरबन्धित निकायको रवीकृति लिई बैंकको शेयर देहात्य बमोजिम हस्तान्तरण हुनेछ:
 - क) बैंकको कुनै शेयरद्धनीले आफ्नो शेयर अर्को व्यक्तिलाई बिक्री गरेमा शेयर खरिद गर्ने व्यक्तिले त्यस्तो शेयर दाखिल खारेज गर्नको निमित नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित

सूचनामा तोकिएको ढाँचामा तोकिएको दस्तुर, शेयर खरिद बिक्रीसँग सम्बन्धित लिखत र शेयरको प्रमाणपत्र सहित बैंकको रजिस्टर कार्यालय वा बैंकले तोकेको शेयर रजिस्ट्रारको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

४५) माथि खण्ड (क) बमोजिम निवेदन परेमा बैंकले जौजुदा शेयरधनीको नाम हटाई नयाँ शेयरधनीको नाम शेयरधनीहरुको रजिस्टरमा दर्ता गर्नेछ ।

४६) प्रचलित कानूनको अधिनमा रही समूह “क” का संस्थापक शेयरधनीहरुले स्वामित्व धारण गरेको शेयर सञ्चालक समितिको स्वीकृति बाट मात्र दाखिल खारेज हुनेछ ।

समूह “ख” का सर्वसाधारण शेयरधनीहरुले स्वामित्व धारण गरेको शेयरको दाखिल खारेज कर्मपनी सचिवले पनि प्रमाणित गरिदिन सक्नेछ ।

४७) बैंकले निष्काशन गरेको हकप्रद शेयर खरिद गर्न पाउने साविकका शेयरधनीहरुले आफुले शेयर खरीद गर्ने पाउने सम्पुर्ण वा आंशिक हकप्रद शेयर आफु खरिद नगरी अन्य त्यक्तिलाई बिक्री/हस्तान्तरण गर्न चाहेमा प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको प्रक्रिया अनुसार त्यस्तो हक बिक्री/हस्तान्तरण गर्न सक्नेछन् ।

२९. शेयरपूँजीमा हेरफेर:

केपाल राष्ट्र बैंकको पूर्वस्वीकृति लिई प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानून, प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधिनमा रही बैंकले आफ्नो पूँजी तथा शेयर पूँजीको स्वामित्वको संरचनामा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

३०. बैंकले आफ्नो शेयर आफै खरिद गर्ने:

- १) प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून तथा प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानूनको अधीनमा रही बैंकले आफ्नो शेयर आफै खरिद गर्न सक्नेछ ।
- २) प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून तथा अन्य कानूनको अधीनमा रही बैंकले आफ्नो शेयर आफै कति सरम खरीद गर्ने हो निर्धारण गर्न सक्नेछ ।
- ३) बैंकले आफ्नो शेयर आफै खरीद गर्दा नेपाल राष्ट्र बैंक तथा अन्य नियमन निकायले तोकेको शर्तहरुको अधीनमा रही प्रचलित कानून बमोजिम गर्न पर्नेछ ।

३१. विभिन्न वर्गका शेयर सरबन्धी त्यवस्था:

प्रचलित कानूनको अधिनमा रही साधारणसभाको निर्णयबाट विभिन्न वर्गका शेयर जारी गर्न सकिनेछ ।

३२. विभिन्न वर्गका शेयरधनीहरुको अधिकार:

प्रचलित कानूनको अधीनमा रहि विभिन्न वर्गका शेयर जारी गर्दा शेयरधनीहरुको विशेष अधिकार र सुविधा साधारण सभाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

३३. सञ्चालकहरुको पारिश्रमिक, भता र सुविधा सरबन्धी त्यवस्था:

- १) सञ्चालकले पाउने मासिक पारिश्रमिक, बैठक भता, दैनिक तथा भ्रमण भता र अन्य सुविधा

देहाच बगोजिम हुनेछन् :

अ. बैठक भत्ता

अद्यक्षः	रु. २०,०००/- प्रति बैठक
सदस्यः	रु. १६,०००/- प्रति बैठक
याताचात खर्चः	वास्तविक

आ. दैनिक भ्रमण भत्ता

क) नेपालमा:

१. काठमाडौं/पोखरा:	रु. १०,००० / - दैनिक
२. अन्य स्थानः	रु. ८,०००/- दैनिक

ख) मारतमा:

१. महानगरीय शहरहरुमा	भा.रु. १५,०००/- दैनिक
२. अन्य शहरहरुमा	भा.रु. १०,०००/- दैनिक

ग) विदेशमा:

१. मारत बाहेक अन्य सार्क देशहरुमा	USD १५० दैनिक
२. अन्य एशियाली देशहरुमा	USD २०० दैनिक

घ. अन्य देशहरुमा USD ३०० दैनिक

नोटः सञ्चालकहरुको भ्रमणमा खागे/बर्से व्यवस्था बैंकले तै मिलाएको अवस्थामा दैनिक भ्रमण भत्ता प्रदान गरिने छैन ।

इ. अन्य सुविधाहरु

क) अद्यक्षलाई पत्रपत्रिका तथा टेलीफोन/मोबाइल भत्ता वापत एकमुष्ट
रु. २०,०००/- प्रति महीना तथा सञ्चालकलाई पत्रपत्रिका तथा टेलीफोन/मोबाइल भत्ता वापत एकमुष्ट रु. १७,०००/- प्रति महीना ।

ख) दुर्घटना बीमा:

१. अद्यक्षको वार्षिक बीमा शुल्क रु. ६,०००/- मा नबढ्ने गरी ।
२. सदस्यको वार्षिक बीमा शुल्क रु. ४,०००/- मा नबढ्ने गरी ।

(ज) अद्यक्ष तथा सञ्चालकलाई स्वारुप्य विमा अन्तर्गत वार्षिक विमा शुल्क रु. ७४,०००/- मा नबढ्ने गरी ।

- 3) अन्य सुविधाहरु समय समयमा साधारण समाले निर्धारण गरे बगोजिम हुनेछ ।
- 4) संचालकले यस नियमावलीमा लेखिए बाहेक कुनै व्यक्तिगत फाइदा वा सुविधा लिएको पाइएमा प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सरबनधी कानून बगोजिम कसुर गरेको मानी

त्यस्तो रकम निजबाट असुल उपर गरिनेछ ।

३२. बैंकको छापको प्रयोग

- १) बैंकको कारोबारमा बैंकको छाप प्रयोग गरिनेछ । यस्तो छाप बैंक त्यवस्थापनको जिरमामा रहनेछ । सो छाप बैंक त्यवस्थापनले आफ्नो मातहतको कर्तव्यारी तोकी जिरमामा दिन सक्नेछ ।
- २) कर्मपनीको छापको अनधिकृत रूपमा प्रयोग गरी बैंकलाई कुनै दायित्व श्रृङ्जना भएमा सो छाप जिरमा लिने त्यक्तिबाट त्यस्तो दायित्व वापत श्रृङ्जना हुने रकम असुल उपर गरिनेछ ।

३३. बैंकको लेखा, हिसाब किताब र लेखापरीक्षण:

- १) बैंकले आफ्नो हिसाब किताब, खाता, वही, श्रेस्ता, लेखाको अभिलेख यथार्थ र दुरुस्त रूपमा प्रतिबिरिचित हुने गरी प्रचलित कानून अनुसार अधिकार प्राप्त निकायले लागु गरेको लेखामान (एकाउन्टड्रॉस्ट्याण्डर्ड) अनुरूप अद्यावधिक रूपमा रास्तु पर्नेछ र यस्तो लेखा नेपाल राष्ट्र बैंकले अन्यथा स्वीकृति दिएकोमा बाहेक आफ्नो रजिस्टर्ड (केन्द्रीय) कार्यालयमा राख्नेछ ।
- २) बैंकले आफ्नो वासलात र नाफा-गोक्सान हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरण लगायतका अन्य वितीय विवरण नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकिदिएको ढाँचा र तरीका अनुसार राख्नेछ ।
- ३) बैंकले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको चार महीनाभित्र वासलात, नाफानोक्सान हिसाब र नगद प्रवाह विवरण लगायतका अन्य वितीय विवरण नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकिदिएको ढाँचा र तरीका अनुसार तयार गरी लेखापरीक्षण गराउनेछ । यस्तो वितीय विवरणमा कठितमा दुई जना संचालक, कार्यकारी प्रमुख र बाह्य लेखापरीक्षकको सही भएको हुनु पर्नेछ ।
- ४) लेखापरीक्षकको नियुक्ति साधारण सभाबाट हुनेछ । साधारण सभाले लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्दा राष्ट्र बैंकले स्वीकृत गरेको लेखापरीक्षकको सूचीमा समावेश रहेका लेखापरीक्षक मध्येबाट गर्नु पर्नेछ ।
तर, साधारण सभाले छउटै लेखापरीक्षकलाई लगातार तीन पटक भन्दा वढी अवधिको लागि नियुक्त गर्न सक्ने छैन ।
- ५) लेखापरीक्षकको पारिश्रमिक शेयरधनीहरूले साधारण सभामा निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।
- ६) साधारण सभाले उपनियम ४ बमोजिम लेखापरीक्षक नियुक्त गर्दा प्रचलित कर्मपनी सरबनधी कानूनको त्यवस्था बमोजिम गर्न हुने लेखा परीक्षण समितिको सिफारिशमा नेपाल राष्ट्र बैंकले स्वीकृत गरेको लेखापरीक्षकको सूचीमा समावेश रहेका लेखापरीक्षक मध्येबाट चार्टर्ड एकाउन्टेण्टलाई नियुक्त गर्नुपर्नेछ । त्यसरी नियुक्त भएको लेखापरीक्षकको नाम निज नियुक्त भएको मितिले १५ दिन भित्र सरबनिधित कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।
- ७) बैंकले उपनियम ३ मा उल्लिखित अवधि भित्र लेखापरीक्षण गराउन नसकेको खण्डमा मनासिब कारण खोली रयाद थपका लागि नेपाल राष्ट्र बैंक समक्ष निवेदन गर्नेछ ।
- ८) लेखापरीक्षकले आफुले गरेको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको एक/एक प्रति बैंक र नेपाल राष्ट्र बैंकमा पेश गर्नु पर्नेछ । लेखापरीक्षकले दिएको प्रतिवेदनको प्रतिलिपी कर्मपनी कानूनमा गरिएको त्यवस्थाको अधीनमा रहि बैंकले शेयरधनीहरूलाई र कर्मपनी रजिस्ट्रारको कार्यालयमा समेत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

१) बैंकको अधावधिक हिसाव, किताव कुनै शेयरधनीले हेर्न चाहेमा बैंकले सो हेर्न दिनेछ ।

३४. लेखापरीक्षण समिति सठबन्धी व्यवस्था:

बैंकमा एक लेखापरीक्षण समिति हुनेछ। लेखापरीक्षण समितिको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार तथा लेखापरीक्षण समिति सठबन्धी अन्य व्यवस्था प्रचलित कानून तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनको अधीनमा रही संचालक समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

३५. ऋण र डिबेचर सठबन्धी व्यवस्था:

- १) बैंकको जारी पूँजी पूरा चुका नभएसरम बैंकले ऋण वा डिबेचर उठाउन सक्ने छैन । ऋणपत्र वा डिबेचर जारी गर्नुपर्ने भएमा प्रचलित कानूनको अधीनमा रही संचालक समितिले निर्णय गरी जारी गर्ने सक्नेछ ।
- २) बैंकले डिबेचर ठृष्टी नियुक्ति गर्दा स्वीकृतिप्राप्त संस्था/कर्मचारीलाई नियुक्त गर्नु पर्नेछ । यस्तो नियुक्ति प्रचलित कानूनको अधीनमा रही संचालक समितिले गर्नेछ ।
- ३) ऋण वा डिबेचर सठबन्धी अन्य कुरा प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

३६. बैंक गाभिने:

यस बैंकमा कुनै अर्को बैंक/वितीय संस्था वा यस बैंकलाई कुनै अर्को बैंक/वितीय संस्थामा गाभन आवश्यक भएमा प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सठबन्धी कानून तथा प्रचलित कर्मचारी सठबन्धी कानून बमोजिमको प्रक्रिया पूरा गरी गाभन सकिनेछ ।

३७. लाभांश सठबन्धी व्यवस्था:

- १) प्रचलित कानून अन्तर्गत पूरा गर्ने शर्तहरु पूरा गरी तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति लिई बैंकले आफ्नो खुद मुनाफा माट्येबाट लाभांश वा अन्तरिम लाभांश घोषणा तथा वितरण गर्न सक्नेछ ।
- २) प्रचलित कानूनको अधीनमा रही लाभांश वितरण गर्ने निर्णय भएको पैतालीस दिनमित्र लाभांश वितरण गर्नु पर्नेछ ।
- ३) उपनियम (२) बमोजिम लाभांश वितरण नगरेमा १० प्रतिशतको दरले लाभांशको व्याज समेत दिनु पर्नेछ ।
- ४) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि बैंकले शेयर बापत माग गरेको रकम चुका नगर्ने शेयरधनीलाई सो हदसरम निजको लाभांश रोकवा राख्न सक्नेछ ।
- ५) लाभांश वा अन्तरिम लाभांशको रकम संचालक समितिले सिफारिश गरी साधारण सभाद्वारा स्वीकृत भए बमोजिम हुनेछ ।
- ६) लाभांशपत्रहरु (डिमिडेन वारेन्ट्स) शेयरधनीहरुको बैंक समक्ष दर्ता रहेको ठेगानामा पठाइनेछ वा बैंक वा बैंकले तोकेको कुनै संगठित संस्था मार्फत शेयरधनी वा निजका अस्तित्यारप्राप्त व्यक्तिले आफै बुझी लिने गरी वितरण गरिनेछ ।
- ७) लाभांश घोषणा गरेको समयमा शेयरधनीहरुको दर्ता किताबमा नाम दर्ता भएका शेयरधनीहरु

वा तिनीहरुका कागूनी हक्कवालाहरुले मात्र त्यस्तो लाभांश पाउनेछन् ।

- ८) लाभांश सरबन्धी अन्य त्यवस्था प्रचलित करपनी सरबन्धी कानून तथा बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानूनमा त्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

३C. बैंकिङ व्यवसायसँग सम्बन्धित अन्य त्यवस्था:

- १) बैंकको आर्थिक बर्ष श्रावण ९ गतेदेखि अर्को वर्षको आषाढ मसान्तसरम हुनेछ ।
 - २) नेपाल राष्ट्र बैंकले निर्देशन दिए बमोजिम तोकिदिएको मिति मित्र तोकिएको ढाँचामा बैंकले आफ्नो वितीय विवरण र अन्य आवश्यक विवरणहरु नियमित रूपले नेपाल राष्ट्र बैंकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
 - ३) बैंकमा रहेको निक्षेप उपर सो निक्षेप राख्ने त्यक्ति बाहेक अरु कसैको हक दावी लाभने छैन । निक्षेप राख्ने त्यक्तिको मृत्यु भएमा जिजले कसैलाई इच्छाइएको भए त्यस्तो इच्छाइएको त्यक्तिको र त्यस्तो इच्छाइएको त्यक्तिको पनि मृत्यु भएको रहेछ वा कसैलाई इच्छाइएको रहेनछ भने देहायको त्यक्ति मध्ये प्राथमिकता ऋमानुसार जुन त्यक्ति जीवित छ सोही त्यक्तिको त्यस्तो निक्षेप उपर पहिलो हक दावी लाभनेछ:-
- क) सगोलको पति वा पत्नी,
 - ख) सगोलको छोरा, धर्मपुत्र वा छोरी वा धर्मपुत्री,
 - ग) सगोलको बाबू आमा, छोरा पट्टीको नाति वा नातिनी,
 - घ) मिन्न बसेको पति वा पत्नी, छोरा, अविवाहिता छोरी, बाबू वा आमा,
 - ड) सगोलको बाबुपट्टिको बाजे, बज्यै, दाजु, भाइ, अविवाहिता दिदी वा बहिनी,
 - च) सगोलको भतिजा, भतिजी, सौतेनी आमा, मिन्न बसेको छोरा पट्टीको नाति वा अविवाहिता नातिनी,
 - छ) सगोलको काका, विधवा काकी, भाउज्यु, भाइ-बुहारी वा नातिनी-बुहारी,
 - ज) मिन्न बसेको दाजु वा भाइ,
 - झ) विवाहिता दिदी, बहिनी, मिन्न बसेका बाजे, बज्यै, विधवा छोरा-बुहारी, विवाहित छोरी, नातिनी-बुहारी वा भतिजा
- तर उपरोक्त प्राथमिकता ऋमाना पर्ने कोही त्यक्ति नभएको अवस्थामा त्यस्तो निक्षेप उपर हक्कवालाको दावी रहनेछ र हक्कवाला पनि नभएको अवस्थामा सो निक्षेप नेपाल सरकारको हुनेछ ।
- ५) बैंकमा रहेको निक्षेप हक पुऱ्यने त्यक्तिको मञ्जुरीले बाहेक अन्य कुनै त्यक्तिलाई दिइने छैन ।
 - ६) बैंकमा रहेको निक्षेप हक पुऱ्यने त्यक्तिको मञ्जुरीले बाहेक अन्य कुनै प्रकारले जफत गरिने छैन । तर बैंकमा निक्षेप राखेको रूपैयाँ नै धितो वा जमानत राखी लेनदेन कारोबार गरेको वा प्रचलित कानून बमोजिम जफत हुने अवस्थामा त्यस्तो निक्षेप जफत गर्न यस उपनियमले बाधा पुन्याएको मानिने छैन ।
 - ७) बैंक र ग्राहक बिचको सरबन्ध तथा बैंकको हिसाब किताब, खाता वहि, श्रेस्ता र लेखाको विवरण सरबन्धित त्यक्ति वाहेक अन्य कसैलाई थाहा दिइने छैन । यस सरबन्धी अन्य त्यवस्था प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानूनमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

- ६) बैंकले दश बष्टेत्रि चल्ती नभएका तथा प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सरबन्धी कानून बमोजिम दावी नपरेका निष्पेष खाताहरुको विवरण प्रत्येक आर्थिक बर्षको पहिलो महीना भित्र नेपाल राष्ट्र बैंकमा पठाउनेछ ।
- ७) बैंकले लाभांश घोषणा गरेको मितिले पाँच वर्षसरम फिर निजको हक्कवालाले सो लाभांश लिन नआएमा त्यस्ता शेयरधनीको लाभांशको विवरण प्रत्येक आर्थिक वर्षको पहिलो महीनाभित्र नेपाल राष्ट्र बैंकमा पठाउनेछ ।
- ८) बैंकका कुनै संचालक वा कर्मचारीले वा अन्य सरबद्ध पक्षले आफ्नो कामको सिलसिलामा थाहा पाएको कुनै पनि सूचना वा जानकारी वा गोप्य कुराहरु कानूनले छुट दिएको वा कानूनले बाट्य पारेको अवस्थामा बाहेक अन्य अनधिकृत व्यक्तिलाई थाहा दिनु हुँदैन ।
- ९) बैंकले आफ्नो कूल सरपति र वासलात बाहिरको कारोगारको दायित्व सरबन्धी जोखिमलाई खारन खाव्ने गरी नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकिदिए बमोजिमको अनुपातमा जोखिम व्यहोरी कोष राख्नेछ ।
- १०) बैंकले आफ्नो कूल सरपतिको कूल जोखिम सरपतिको आधारमा नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकिदिएको अनुपातमा पूँजीकोष कायम गर्नेछ ।
- ११) बैंकको लेखा तथा श्रेस्ताहरु नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन बमोजिम अंग्रेजी वा नेपाली भाषामा राखिनेछ ।

३९. शेयर तथा डिबेन्चर दर्ता कितावको निरीक्षण:

- १) बैंकका कुनै शेयरधनीले शेयर दर्ता किताव निरीक्षण गर्न चाहेमा बैंकले निरीक्षण गर्न दिनेछ । तर, बैंकले आफ्नो सूचना पाठीमा वा राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा करितमा सात दिन अगावै सूचना प्रकाशन गरी एक वर्षमा पैतालीस दिनमा नबढाई एक पठकमा बढीमा तीस दिनसरम शेयर दर्ता किताबको निरीक्षण बन्द गर्न सकिनेछ ।
- २) कुनै शेयरधनीले शेयर दर्ता कितावको प्रतिलिपि लिन चाहेमा उपनियम (१) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश बमोजिम निरीक्षण बन्द गरिएको अवस्थामा बाहेक प्रति पृष्ठ रु. १०/- दस्तुर लिई बैंकले खोको प्रतिलिपि दिनेछ ।

४०. कर्मपनी सचिव सरबन्धी व्यवस्था:

- १) प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानूनमा भएको व्यवस्थाको अधीनमा रही बैंकले एक जना कर्मपनी सचिव नियुक्त गर्नेछ ।
- २) कर्मपनी सचिवको पदावधि, सेवा र शर्तहरु बैंकको कर्मचारी सेवा विनियमावली तथा निजको नियुक्तिको शर्त (टर्मस अफ एपोइन्टमेन्ट) मा तोकिए बमोजिम हुनेछन् ।
- ३) कर्मपनी सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा कर्मपनी सचिव सरबन्धी अन्य व्यवस्था प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानूनमा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

४१. अन्य आवश्यक कुराहरु:

- १) बैंकको कारोगारको सरबन्धमा शेयरधनीको दायित्व निजले खरिद गरेको वा खरिद गर्न

- कबुल गरेको शेयरको अधिकतम रकमसम्म मात्र सीमित रहेकोछ ।
- २) बैंकको शेयर चल सम्पति मानिनेछ र प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून, कर्मपनी तथा धितोपत्र सरबन्धी कानून तथा प्रवन्धपत्र र यस नियमावलीको अधीनमा रही बैंकको शेयर धितो बन्धक राख्न वा सोको बित्री गरी हक हस्तान्तरण गर्न सकिनेछ ।
 - ३) नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून वा सो अन्तर्गत बनेका नियमहरु बमोजिम नेपाल सरकार वा नेपाल राष्ट्र बैंकले दिएको कुनै आदेश वा निर्देशनको पालना गर्दा कर्सेलाई कुनै किसिमको हानी नोकसानी भएमा बैंकसँग भएको करारमा वा बैंकको अरु व्यवस्थामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनाधिकार प्रयोग गरेको बाहेक क्षतिपुर्तिको दावी लाग्ने छैन ।
 - ४) बैंकले आफ्नो काम कारोबार सुन्दरित रूपले सञ्चालन गर्न तथा प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून र यस नियमावलीको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्ने प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानूनमा तोकिएका विषयहरु तथा बैंकले सम्पादन गर्नुपर्ने अन्य सम्पुर्ण काम कारोबारका सरबन्धमा राष्ट्र बैंकको स्वीकृति लिई विनियम बनाउन सक्नेछ । संचालक समितिले आवश्यकता अनुसार कार्यविधि, निर्देशिका एवं नीति बनाई लाग्न गर्न सक्नेछ ।
 - ५) साधारण सभाबाट स्वीकृत लाभांश बाहेक बैंकले आफ्नो कोषमा व्ययभार पर्ने गरी शेयरधनीहरुलाई नगद वा जिनसीको रूपमा कुनै पनि रकम भुकानी गर्न वा वितरण गर्न सक्नेछैन ।
 - ६) बैंकको काम कारोबार सञ्चालन गर्नको लागि बैंकले संघ, संस्था, विशेषज्ञ वा अन्य कुनै दक्ष व्यक्तिबाट व्यवस्थापन सरबन्धी सरसलाह लिन सक्नेछ । बैंकको सञ्चालन वा व्यवस्थापन गर्न उचित शर्तहरूको आधारमा व्यवस्थापन सरबन्धी गरी बैंकको व्यवस्थापन जिरमा दिन सक्नेछ तथा आवश्यकतानुसार नाथि उल्लेखित सबै वा केती उद्देश्यहरूको परिपुर्ति गर्नको लागि आवश्यक सम्पुर्ण कार्यहरु गर्न सक्नेछ ।
 - ७) बैंकका संचालक तथा कर्मचारीहरूले आफ्नो ओहदा सरहालनुपूर्व तोकिए बमोजिम गोपनियता र इमान्दारीताको शपथ गर्नु पर्नेछ ।
 - ८) संचालक समितिले संचालकहरूको निर्वाचन सरबन्धी निर्वाचन निर्देशिका बनाई लाग्न गर्न सक्नेछ ।
 - ९) संचालकको नियुक्ति वा संचालक समितिको गठनमा भएको अनियमितता वा कुनै संचालकको पद रिक्त रहेको कारणले संचालक समितिको कुनै कामकारवाही बदर हुने छैन ।
 - १०) बैंकले संचालक, शेयरधनी, डिबेन्चर होल्डर, कर्मचारी वा बैंकसँग सरबन्धित विषयको सरबन्धमा कुनै सूचना, रुपाद, बन्दसवाल आदि तामेल गर्दा प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानून तथा विद्युतीय कारोबार सरबन्धी प्रचलित कानूनको व्यवस्था बमोजिम गर्न सक्नेछ ।
 - ११) बैंकले आफ्नो व्यवसाय सुचारु रूपले संचालन गर्नको लागि आफ्नो आवश्यकता अनुसार कर्मचारीहरु नियुक्त गर्नेछ । कर्मचारीहरूको सेवाका शर्तका सरबन्धमा संचालक समितिले कर्मचारी सेवा नियम/विनियमहरु बनाउनेछ ।
 - १२) नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून वा सो अन्तर्गत

बनेको नियम वा विनियम वा सो अन्तर्गत जारी गरिएको आदेश वा निर्देशन बगोजिम असल नियतले गरेको कुनै कामकारबाहीको सरबन्धमा बैंकका संचालक, पदाधिकारी वा कर्मचारी सामुहिक वा व्यक्तिगत रूपले जवाफदेही हुने छैनन् ।

तर द्वेषपूर्ण लाप्रवाही वा वदनियतबाट गरिएको कुनै कामको परिणाम उपर निजहरु व्यक्तिगत रूपमा जिम्मेवार हुनेछन् ।

- १३) शेयर बाँडफाँड भएको मितिले दुई महिनामित्र प्रत्येक शेयरधनीलाई निजले लिएको शेयर वापत कुनै संचालक वा कार्यकारी प्रमुख वा कर्मपनी सचिव मध्ये कुनै दुई जनाले दस्तखत गरी बैंकको छाप लगाई शेयर प्रमाणपत्र दिइनेछ । शेयर प्रमाणपत्र सरबन्धी अन्य व्यवस्था प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानूनमा उल्लेख भए बगोजिम हुनेछ ।
- १४) प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानूनले तोकेको ढाँचामा शेयरधनीहरुको दर्ता किताब तयार गरी बैंकको रजिस्टर्ड कार्यालयमा वा बैंकले तोकेको शेयर रजिस्ट्रारको कार्यालयमा राखिनेछ । बैंकको साधारणसभाको बखत बैंकले विघमान शेयरधनीहरुको अद्यावधिक लगात (अभिलेख) तयार गर्नेछ । वार्षिक साधारणसभाको सूचना प्रकाशित भएपछि एक महीनासम्म संचालक समितिले शेयर हस्तान्तरण तथा दर्ता किताबको निरीक्षण बन्द गर्न सक्नेछ ।
- १५) प्रत्येक शेयरधनीले आफ्गो नाम तथा वतन बैंकमा दर्ता गराउनु पर्नेछ । यसरी दर्ता गराएको वतनमा कुनै परिवर्तन भएमा सो सरबन्धमा बैंकलाई तुरुन्त जानकारी गराउनु पर्नेछ । बैंकलाई सूचना गरी हेरफेर गरिएकोमा बाहेक शेयरधनी दर्ताकिताबमा उल्लेख गरिएको शेयरधनीका ठेगाना नै निजको वास्तविक ठेगाना मानिनेछ ।
- १६) साझा गरी दुई जनाभन्दा बढी व्यक्तिहरुले संयुक्त नाममा शेयर खरीद गर्न सक्ने छैनन् । संयुक्त नाममा लिइएको शेयरमा यसको यति भाग हुनेछ भनी रीतपुर्वकको लिखत नभएमा बराबर हिस्सा भएको मानिने छ ।
- १७) साझा गरी शेयर लिने शेयरधनीहरु बीचको संभौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक दुबै सामेदारहरुको व्यस्तो शेयरमा बराबर हक भएको मानिनेछ र कुनै सामेदारको मृत्यु मै निजको हकदारको दुङ्गो लाग्न लाग्नो समय लाग्ने भएमा अर्को सामेदार शेयरधनीको शेयरको मूल्य समान रूपमा भाग बण्डा लगाई मृत्यु भएको शेयरधनीको भाग छुट्याइने छ र बाँकी रहेको मूल्य अर्को शेयरधनीको नाममा हस्तान्तरण गरिनेछ र त्यसपछि सो शेयर संचालन गर्न निजहरुलाई अनुमतिदिइनेछ । तर यसरी भाग छुट्याउँदा बैंकको प्रवन्धपत्रको दफा ७(घ) अनुसार न्युनतम शेयर संरख्याभन्दा कम र अधिकतम शेयर संरख्याभन्दा बढी हुने गरी छुट्याइने छैन ।
- १८) नाबालक वा मानसिक सन्तुलन ठीक नभएको व्यक्तिको हकमा प्रचलित कानून बगोजिम कायम भएको अभिभावक वा संरक्षकले त्यस्ता नाबालक वा मानसिक सन्तुलन ठीक नभएको व्यक्तिको तर्फबाट शेयरको संचालन गर्न सक्नेछ ।
- १९) शेयरको सिलसिलेवार संरख्या तथा बैंकको छाप भएको शेयर प्रमाणपत्रमा जुन व्यक्तिको नाम रहेको छ वा जुन व्यक्तिको नाममा शेयर हस्तान्तरण भएको छ सोही व्यक्ति त्यस्ता शेयरको धनी भएको मानिने छ । तर कुनै नाबालक वा मगज बिग्रेको व्यक्तिको शेयर निजको संरक्षकको नाममा दर्ता भएमा त्यस्तो नाबालक वा मगज बिग्रेको व्यक्ति नै शेयरको धनी

मानिने छ ।

- २०) शेयर पूँजीमा भएको वृद्धिको कारणले शेयर जारी भएमा प्रचलित कर्मपनी सम्बन्धी कानून तथा प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी कानूनको अधीनमा विद्यमान शेयरधनीहरुबीच बाँडफाँड गरिनेछ । तर संचालक समितिले त्यस्तो शेयरको पाँच प्रतिशतमा नबढ्ने गरी बैंकका कामदार कर्मचारीको लागि शेयर छुट्याउन सक्नेछ ।
- २१) शेयर प्रमाणपत्र हराएमा वा नोकसान भएमा त्यसको धनीले सो हराएको वा नोकसान भएको थाहा पाएको मितिले ३५ दिन मित्र बैंकको प्रधान कार्यालय वा कर्पोरेट अफिस वा शेयर रजिस्ट्रारको रूपमा कार्य गर्न बैंकले नियुक्त गरेको अन्य कुनै निकायमा सो व्याहोराको दरखास्त दिनुपर्नेछ । यस्तो कुनै दरखास्त परेमा बैंकले सो सम्बन्धमा आवश्यक सबै कुरा बुझी निवेदनमा उल्लिखित व्याहोरा मनासिर देखिएमा रु. ५०/- दस्तुर लिई अर्को प्रतिलिपि प्रमाणपत्र दिनेछ र सो कुरा शेयरवालाको दर्ता किताबमा पनि जनाइनेछ ।
- २२) बैंकका संचालक, कार्यकारी प्रमुख, लेखापरीक्षक, कर्मपनी सचिव वा बैंकको व्यवस्थापन तथा लेखा सम्बन्धी कार्यमा प्रत्यक्ष रूपले संलग्न व्यक्तिले त्यस्तो पदमा वहाल रहेदाका बखत वा त्यस्तो पदबाट अवकाश प्राप्त गरेको कठिनतमा एक वर्षसम्म बैंक वा बैंकको सहायक कर्मपनीको धितोपत्र आफ्नो वा आफ्नो परिवार वा आफ्नो वा आफ्नो परिवारको नियन्त्रणमा रहेको फर्म, कर्मपनी वा संस्थाको नाममा खरिद बित्री गर्न गराउन, गर्न दिन, धितोबन्धक राख्न, राख्न लगाउन वा दान बकस लिन, दिन वा लेनदेन गर्न हुँदैन । तर, नयाँ शेयर जारी गरेको अवस्थामा यो प्रतिवन्ध लाग्नु हुने छैन ।
- २३) शेयर सम्बन्धी अन्य व्यवस्था प्रचलित बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी कानून, प्रचलित कर्मपनी सम्बन्धी कानून तथा प्रचलित धितोपत्र सम्बन्धी कानूनमा उल्लेख भए बगोजिम हुनेछ ।
- २४) खारेजी र बचाउँ:
 - क) बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी अध्यादेश, २०६२ को दफा ३० को उपदफा (२) बगोजिम बैंकको नियमावली संशोधन गरी इजाजतपत्र प्राप्त गर्नु भन्दा अगावै नेपाल इण्डियल एण्ड कमर्सियल बैंक लिमिटेडबाट मिति २०५४/०२/१७ मा कर्मपनी रजिस्ट्रारको कार्यालयमा संस्थापना भएको बैंकको उक्त नियमावली तथा सोमा भएका संशोधनहरु खारेज गरिएको छ ।
 - ख) खण्ड (क) अन्तर्गत खारेज गरिएको नियमावली बगोजिम भए गरेका काम कारबाही चाहै नियमावली बगोजिम भए गरेको मानिनेछ ।
 - ग) खण्ड (क) अन्तर्गत खारेज गरिएको नियमावली बगोजिम कर्मपनी संस्थापना हुँदाका बखत कायम रहेका संस्थापकहरु र निजहरूले तत्काल लिन कबुल गरेको शेयर संख्या, सहीछाप, साक्षीहरु तथा निजहरूको सहीछाप, सो नियमावली मस्यौदा गर्ने कानून व्यवसायी/चार्टर्ड एकाउन्टेन्टले प्रमाणित गरेको कुरा तथा निजको सहीछाप सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरणहरु नियम ४५ मा उल्लेख भए बगोजिम कायम रहेको मानिनेछ ।

४२. बैंकको खारेजी:

- (१) नेपाल राष्ट्र बैंकको पूर्व रसीकृति विना बैंक रवेट्टले खारेज हुन सक्ने छैन ।
- (२) उपनियम (१) बगोजिम बैंकको रघेटिक खारेजीको लागि निवेदन पर्न आएमा नेपाल राष्ट्र बैंकले आवश्यक जाँचबुझ गरी बैंकले आफ्नो ऋण तथा दायित्व पुर्ण रूपमा भुक्तानी गर्न सक्न छ भन्ने कुरामा नेपाल राष्ट्र बैंक विश्वस्त भएमा राष्ट्र बैंकले आवश्यक शर्त तोकी रघेटिक खारेजीको अनुमति दिन सक्नेछ ।
- (३) बैंकको खारेजी सरबन्धी अन्य व्यवस्था प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून, प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानून तथा अन्य प्रचलित कानून अनुरूप हुनेछ ।

४३. नियमावली बाहिरहको हदसरम निष्कृय हुनेः

- (१) यस नियमावलीका कुनै व्यवस्था प्रबन्धपत्रसँग बाहिरहमा बाहिरहको हदसरम व्यस्तो व्यवस्था स्वतः बदर हुनेछ र यसमा उल्लेख नभएको कुरा प्रबन्धपत्रमा उल्लेख भए बगोजिम हुनेछ ।
- (२) यस नियमावलीमा उल्लेख भएका कुराहरू नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्था सरबन्धी कानून, प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानून तथा धितोपत्र कारोबार सरबन्धी प्रचलित कानूनसँग बाहिरहमा बाहिरहको हदसरम स्वतः निष्कृय हुनेछ र यस नियमावलीमा उल्लेख नभएका कुराहरूको हकमा सोही कानून वा ऐनहरूमा उल्लेख भए बगोजिम हुनेछ ।

४४. नियमावलीमा संशोधनः

- (१) यस नियमावलीमा बैंकले कुनै संशोधन गर्नुपर्ने भएमा प्रचलित कर्मपनी सरबन्धी कानून बगोजिम विशेष प्रस्ताव पारित गरी संशोधन गर्न सक्नेछ । व्यस्तो संशोधन कर्मपनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट अभिलेख भएपछि मात्र लाग्नु भएको मानिनेछ ।
- (२) नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, प्रचलित बैंक तथा वितीय संस्थाका सरबन्धमा लाग्नु हुने अन्य प्रचलित कानूनमा कुनै संशोधन वा परिवर्तन भएमा यस नियमावलीमा भएका व्यवस्थाहरू पनि सोही बगोजिम स्वतः संशोधन वा परिवर्तन भएको मानिनेछ र सोही बगोजिम नियमावलीमा संशोधन गरी मिलाउनु पर्नेछ ।

४५. संस्थापकहरूले तत्काल लिन कबुल गरेका शेयर संख्या:

हामी साविकमा नेपाल इण्डियल एण्ड कमर्सियल बैंक लिमिटेड हाल एन आई सी एशिया बैंक लिमिटेडका संस्थापकहरूले देहाय बगोजिमको संख्यामा शेयर लिन कबुल गरी देहायका साक्षीको रोहवरमा यस नियमावलीमा सहीषाप गरेका छौं ।

सि.नं.	संस्थापकहरुको नाम, थर तथा वतन र सहीछाप	लिन मन्जूर गरेको शेयर संख्या	साक्षीहरुको नाम, थर वतन र सहीछाप
१	नाम: जगदीश प्रसाद अग्रवाल ठेगाना: बिराटनगर उपमहानगरपालिका वडा नं. ७, १०७ मेनरोड, गोरड सही: द.....	१,१७,८५८	नाम: शर्मगु पौडेल ठेगाना: बिराटनगर उपमहानगरपालिका वडा नं. ७, गोरड सही: द.....
२	नाम: लोकमान्य गोल्खा ठेगाना: काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं.२२, गणबहाल सही: द.....	५२,६७९	नाम: राजेन्द्र पिरी ठेगाना: का.जि.का.म.पा. वडा नं.२४ सही: द.....
३	नाम: त्रिलोक चन्द्र अग्रवाल ठेगाना: काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं.२, लाजिरपाट सही: द.....	१,०५,३५७	नाम: संजय कुमार श्रीवास्तव ठेगाना: ल.पु.उ.म.ज.पा. वडा नं.२ सही: द.....
४	नाम: दिवाकर गोल्खा ठेगाना: काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं.२२, गणबहाल सही: द.....	५२,६७८	नाम: भवानी हेरा तुलाधर ठेगाना: घ १६/२३, वडा नं. २७, काठमाडौं महानगरपालिका सही: द.....
५	नाम: बासुदेव गोल्खाण ठेगाना: शह उद्योग बिराटनगर उपमहानगरपालिका, वडा नं. ७, गोरड. सही: द.....	६१,६०७	नाम: शिवरांकर अग्रवाल ठेगाना: बिराटनगर उपमहानगरपालिका वडा नं. ८, गोरड सही: द.....
६	नाम: तुलसीराम अग्रवाल ठेगाना: बिराटनगर उपमहानगरपालिका वडा नं. ७, १०७ मेनरोड, गोरड सही: द.....	१,०५,३५७	नाम: राजेश कर्ण ठेगाना: बिराटनगर उपमहानगरपालिका वडा नं. ८ सही: द.....
७	नाम: पवन कुमार गोल्खाण ठेगाना: काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं.२५, बानेश्वर हाइट सही: द.....	६१,६०७	नाम: अशोक कुमार अग्रवाल ठेगाना: काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. २, लाजिरपाट सही: द.....
८	नाम: सुभाष चन्द्र संघाई ठेगाना: काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं.२५, इन्द्रचोक सही: द.....	१,०५,३५७	नाम: अतुल स्वर्गका ठेगाना: काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं.२५, कलंकी सही: द.....
९	नाम: निर्लल कुमार अग्रवाल ठेगाना: बिराटनगर उपमहानगरपालिका वडा नं.७, १०७ मेनरोड, गोरड सही: द.....	८७,५००	नाम: एकराम महर्जन ठेगाना: हरिसिंहदि गा.वि.स. ललितपुर उपमहानगरपालिका ललितपुर, वडा नं.४ सही: द.....
१०	नाम: राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक ठेगाना: काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. ५, ठंगाल सही: द.....	६२,५००	नाम: प्रदीप राज सत्याल ठेगाना: काठमाडौं महानगरपालिका, वडा नं. १ ठंगाल, गोरीधारा सही: द.....

मैले मस्तौदा गरेको यस नियमावलीमा संस्थापक तथा साक्षीहरूले मेरो सामुद्रजन्मा हस्ताक्षर गरेका हुन् र नियमावलीमा प्रचलित कानूनसँग बानिहो कुनै प्रावधान छैन भनी प्रमाणित गर्ने चार्टर्ड एकाउन्टेन्टको

- क) नाम : रत्नराज बज्राचार्य
ख) दस्तखत :
ग) प्रमाणपत्र नं.: क १२४/०४९, २०४९/१/२
घ) मिति : २०५४/२/१०

संचालकहरूको नाम	बतान	दस्तखत
१. श्री तुलसीराम अग्रवाल (अध्यक्ष)	बिराठनगर	
२. श्री त्रिलोक चन्द अग्रवाल	काठमाडौं	
३. श्री रामचन्द्र संघई	काठमाडौं	
४. श्री राजेन्द्र प्रसाद अर्याल	काठमाडौं	
५. श्री बिनोद कुमार प्याकुरेल	काठमाडौं	
६. श्री गणेश मान श्रेष्ठ	काठमाडौं	
७. श्री निकृञ्ज अग्रवाल	काठमाडौं	

एन आई सी एशिया बैंक लिमिटेड

रजिष्टर्ड कार्यालय: ट्रेड टावर नेपाल, थापाथली -११, काठमाडौं

फोन नं. : ९७७-०१-५९९९९०७/८८/८८, फ्याक्स: ९७७-०१-५९९९९८०